SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALÁ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TERS
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPREMPTA, 2,293

ANY IX NUM.-2.750
BARCELONA, DIMARS 17 DE SETEMBRE DE 1912
UN NÚMERO, 5 CENTIMS

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
ACTUALMENT
GRAN EXPOSICIO Y VENDA
DE
Articles pera Colegial
Uniformes, Gorres, Devantals, Abrics, Calsat, Camisetes, Mitjons, Trajos de punt, Caixes compás, Perfumería, Necessers llimpiesa, Estotxos coberts, Mocadors, Roba blanca, Cotilles, Labors, Cistellería, Mantes, Conxes, Llansols, Alfombres, Objectes pera escriptori, Dibuix y pintura etc.
Articles pera Cassador
Trajos, bruses, capes, gorres, espardenyes, sarrons, cananes, collars y cadenes pera gossos, ampolles "Thermos", vasos, etc.
Preus considerablement reduits durant els dies d'exposició

Dr. UMBERT MALALTÍES DE LA PELL Y CABELL
Canuda, 26, de 11 a 1

Básculas-Caixes Pibernat pera Cabals
Avinyó, 8-10

Les paraules confortadores den Layret

L'oració admirable den Layret, traspassá'l valor d'un «speech» en un Xampany d'honor. No hi ha en ell ni una paraula banal. Tot es fort y armónic, fins a un punt, que podriem parlar de l'arquitectura del discurs den Layret. Fou una acusació enorme contra'ls reformistes, però així com darrera d'un fiscal hi ha la llei positiva y el Dret, sota les flagelacions an els que han desertat de les nostres fileres, bategaba tot un évangeli de democracia catalana. Poques vegades s'ha caigut en una multitut l'ideal nacionalista y republicá, expressat d'una manera tant concisa y vertical. En nom de qué—deia—els reformistes ens han abandonat? Ells trenquen un bloc republicá com el nostre, quan sempre havien preconitzat la solidaritat amb les dretes; ells que encara volen portar el nom de republicans unionistes, fan una escisió innecessaria, creant una capelleta més; els ens acusen de poc republicans y defensaren la guerra del Marroc; ells quan tots els partits catalans, procuren tenir una significació patriótica o autonomista, ingressen en un, merament personal, amb «ilustre jefe» resident a Madrid, desde ont decreta teories y organitzacions; ells, no vull parlar de cóm entenen aquella austera tradició republicana; ells, quan tot s'orienta cap a finalitats esquerranes, proclamen la necessitat d'un partit moderat y d'una república burgesa.

No ho han dit, ni ho dirán mai els novells reformistes, la causa de la seva separació y de la seva nova fe, y quan en Layret havia esbrinat totes les possibles ideals causes que podien produir la deserció, no trobantles, confessava que eren causes infimes, de baixa procedencia les que'ls varén allunyar de la democracia catalana. Eren els seus, agravis de cassinet. Que si una Junta complí o no una promesa, que si un orador en un miting digué tals o quals frases, que si aquest o l'altre, exercía la seva autoritat massa secament. Y bé, exclamava en Layret, per això s'ha dividit l'U. F. N. R. y creat un nou partit, que no tindrá mai grandesa perque li donaren vida les minucies d'una política a ran de terra.

Quan en Layret acabá la seva resposta'ls agravis rebuts y el seu análisis del nou partit, com si fos la seva, la veu de tota la Catalunya catalanista y republicana, ratifica la seva fe, que es la nostra, que es la de tota l'esquerra catalana. Y tronaren els «volem» imperatius, recullits amb ovacions per la gentada: Volem Corts Catalans, poder executiu nostre, el catalá com a llengua oficial. Volem totes les solucions radicals de la democracia, fins a un punt que del socialisme colectivista no'ns separen més que detalls d'idees y de procediments. Volem una éxpansió del republicanisme catalá—aqueixa expansió tant preconitzada pels incipients reformistes—però sense obeir ordes de cap personalitat, ni organisme madrileny. Volem que a cada nacionalitat o regió's crei un partit republicá y, aleshores, no'ns negarém, desde la nostra independencia a pactar amb ells una federació republicana.

Era això, una acusació definitiva y inrectificable, però a més a més un programa, una orientació, una táctica y un entusiasme. Fou a l'ensems, la nostra declaració dels drets de Catalunya y la nostra Marsellesa. Hi havía videncia en aquella oració, resada an aquestes dues coses eternes: Catalunya y la Llibertat.

El discurs den Layret, tingué ademés l'eficacia d'una ratificació del nostre Credo y de la fe en la virtualitat del nostre partit. Y en resposta a les agenes práctiques petiteses, fórmula d'entusiasme que mai pot acabarse, ens deia: Un partit no deu viure exclusivament pera fer eleccions y guanyaries. Qué es perdeu? A lluitar altra vegada. Qué les multituts no'ns segueixen? No hi fa res. Un partit, deu esser el bras d'un ideal. Es l'ánima lo que no tenim de perdre.

Semblava que parlés aquell gran idealista que proclamava: «Ne ting prou amb mil, amb cent, amb un. Ne ting prou, amb mí mateix.»

De la dictadura espiritual a Catalunya

(Retorn a una Doctrina de l' Entusiasme civic propost com a base religiosa de tota forma culta d'Acció)

ORACIÓ XV

La Tragedia del pensador entre nosaltres

La Tragedia del Pensament, a travers dels sigles, es la més imponent de totes les tragedies. Empró la tragedia del pensador, aquí, entre nosaltres, es sanganants, y d'un horror que l'eterna ironía de les coses no acaba pas de dissimular.

Reseu avui, barbres, l'oració humilianta del penediment.

I

El pensador, per temperament, es com el poeta de rassa: dona la seva ánima.

Empró el pensador entre vosaltres, es com si donés la seva ánima als gossos.

II

Un pensador, es l'ornat d'una cultura. En la seva modestia, vers ell gravita tot, sense que una intenció personal dirigeixi tal gravitació.

Empró vosaltres us oposeu al curs natural de les coses y desconeixeu la dignitat fonamental de tota civilisació.

III

Ell us instrueix, ell us fa ovirar noves perspectives en el món de l'esperit. Ell us ensenya un amor a la dialéctica, a l'alegría d'exercitar la Raó.

Empró, vosaltres, desperts a totes les baixes sensacions — valors, — sensacions — preus, — dormiu l'etern somni estúpid enfront de la sensació de la divinitat.

IV

Ingrats — de negra ingratitut barbra, — contra l'Esforç sols teniu la trista rialla beocia.

D'estólida ignorancia, passeu irrespetuosos davant la novetat d'un nou pensament.

Y sou, aquí, part d'aquell Chor secular que fa emigrar d'Atenes l'Estagirita «per por que un nou crim contra la filosofía no's cometi».

V

Als vostres cors petits no convenen els vértigs de l'altura; y podeu cremar convents, empró no cremeu el llibre vil contra la gloria de Mossen Cinto.

Barbres, barbres, propicis al mal gust, a l'emocionisme de fira, incapassos de blasfemar a temps!

VI

Y dissimuleu, de tant en tant, y, incapassos de tota crítica, aixequeu fins als núvols els homes «qui no foren heretges».

Y us oblideu de la tragedia quotidiana del Pensador, que — part de fora de tot dogma — s'ofega en el vostre ambient.

⁂

Penediment, oh barbres!

DIEGO RUIZ

Notes y comentaris

L'Assamblea Nacionalista de Tarragona.

Coneguda a Barcelona la constitució del «Centre de Belgrano», l'«Unió Catalanista», s'ha apressat a invitarlo, com havía fet amb els altres.

El «Centre Catalá de Belgrano» s'adhereix a l'Assamblea y nomena delegat al nostre company, en Xavier Gambús, el conegut redactor d'EL POBLE CATALA.

Diu així la comunicació:

«Sr. Xavier Gambús.—Barcelona.

Invitat aquest «Centre Catalá de Belgrano» (Buenos Aires), a assistir a la próxima Assamblea Nacionalista de Tarragona, la Junta Directiva ha resolt pregarvos que vullau fervos vostra la seva delegació, sempre que sigau partidari d'una ferma unió dels catalans per sobre de les finalitats del partit, que's l'aspiració de l'Entitat que'ns crida a l'Assamblea.

L'opinió dels catalans d'América no pot esser altra: volém que pera les qüestions socials y fins per les polítiques, davant l'enemic, els catalans s'entenguin, com ara ha passat amb les Mancomunitats.

El nostre vot, tan ben representat per vos, ha d'esser sempre favorable a l'agombolament de les dretes y esquerres, fora de la seva actuació purament partidista dins Catalunya.

Aquest es l'acord de la nostra Junta Directiva, que voldriem veure triomfant a l'Assamblea de Tarragona per l'autoritzada y eloqüent paraula vostra, que tantes voltes s'ha deixat sentir pel bé y la forsa de la nostra Catalunya que anyorém fondament.

Visqueu molts anys per la salud de la Patria.—President, Isidre Roca; Secretari, Ramón Ferrer.»

El districte de Mataró

Ahir se reuniren convocats pel senyor Maristany, ex-diputat pel districte, alguns representants de Mataró pera buscarse candidat.

Els reunits acordaren designar candidat a un tal senyor Padrós, fill de Reus, habitant a Madrid, soci de la societat anónima «Pavimentos y Construcciones», y afiliat al partit lliberal.

Sembla que'l senyor Padrós sortirá elegit per l'article 29, ja que no tindrá contrincant.

De totes maneres, el veritable diputat de Mataró será'l senyor Maristany, quí no vol deixarse perdre'l districte, y el senyor Padrós com un senyor que li guarda la cadira.

Varies

El senyor Roig y Bergadá ha declarat que no pot autoritzar algunes de les manifestacions que «La Publicidad» posava en boca seva. Se refereix el senyor Roig a unes alusions poc carinyoses que segons aquell confrare dedicava al senyor Montero Ríos.

—S'ha constituit la Junta Directiva del Centre Reformista del districte III, de la següent manera:

President honorari, doctor don Antoni Lloret; idem efectiu, don Enric Palma; vispresident, don Salvador Casanella; secretari, don Pau Marín; vis-secretari, don Ferrán Rodríguez; tresorer, D. Miquel Jacas; comptador, don Antoni González; vocals, doctor don Claudi Castells, don Joan Mañés y don Ramón Casas.

S'acordá, ademés, enviar telegrames de salutació a l'«ilustre jefe» y als senyors Azcárate y Pérez Galdós.

—«El Intransigente» d'ahir diu que alguns joves lerrouxistes han menassat als tres regidors radicals intranzigents.

Amb aquest motiu el diari dissident ataca durament als quefes radicals, de qui diu que son instruments aquells joves, y dona proves de la seva gallardía dient ont viuen aquells senyors, per si'ls joves barbres no ho saben.

—Els socialistes barcelonins reunits en Assamblea han aprovat per majoría de vots una proposició declarant necessaria l'existencia de la Conjunció Republicana Socialista, si bé acceptant la moció dels de Valladolid demanant que la Conjunció sigui un cos orgánic y que les seves decissions obliguin per igual a tots els partits conjuncionistes.

Anirá al Congrés de Madrid representant als socialistes catalans, el senyor Recasens y Mercader, de Reus.

La Joventut F. N. R. de Gracia (Llibertat, 2 y 4) ha organisat una gran funció teatral pera'l día 21 de l'actual mes en homenatge al poeta y dramaturg don Ignasi Iglesias y a benefici del valent setmanari d'Esquerra catalana «El Cor del Poble».

Comensará la festa amb un parlament del nostre estimat amic senyor Ribera y Rovira sobre'l tema «El teatre de l'Iglesias y la seva trascendencia social», representantse després l'obra dramática de l'homenatjat «La Mare Eterna».

Es d'esperar que hi acudirá una gran concorrencia donada la finalitat de l'acte.

ECOS

LA PUBLICIDAD ens ha passat la ma per la cara, en aquest cas.

En Josep Junoy, ha parlat, abans que nosaltres, d'aquesta artista Rosa Rierá, que se ha feto om les orquídees: menjant aire. Menjantlo, bebentlo, ointlo y contemplantlo.

Millor dit sería menjantlos, bebentlos, ointlos, contemplantlos.

Perque l'art d'ella, es fet primer amb els fonaments de casa nostra; després amb parets primes, també de casa nostra; finalment amb altres parets molt, pró molt més groixudes, de materials extrangers, d'aquell gran cabál de materials extrangers acoblats a París.

Nosaltres hem pujat al taller del carrer de Moncada ont treballa la nostre gran, grossa y grassa artista.

Ens ha mostrat primer unes teles, molt boniques. Després uns pergamins; més bonics que les teles. Pró lo hermós, lo formidable, lo que fará cop aquí y allí y per tot arreu ont s'ensenyi, son les rajoles de Valencia. Poques vegades, millor cap, havíem vist una tal intuició en bellesa y una tal ciencia en un art determinat.

Ne recordém una d'un senyor, el qual trepitjá una serpent, admirable de gest y de color. Un altre representant un altre senyor cullint flors, millor que l'altre. Després venen els senyors qui mengen de magre y els que mengen de gras; uns toreros en oració; unes historietes de cercadors de nius... Quí podría numerar les pintoresques coses que surten dels pinzells de la Rosa Riera?

Ella veu la vida amb un color, amb un color... Com ho dirém? Amb el color en que deuen veures les coses, a través del fum, que deixen anar les costelles, a la brasa.

Y així surten les obres d'aquesta senyoreta: una mica primitives, pró sucoses, saboroses...

* * *

HI HAN COSES que no's poden explicar amb lletres, ni amb paraules. Es necesaria l'acció imitativa, pro imitació corporál, pera que'ls interlocutors se'n fassin compte.

Així, alló de volguerse agafar el dit de una ma, amb la mateixa má. Així, els sálts, que hem vist fer, a uns camálics, aquesta tarde al port.

Quan no volém fer rés; quan tenim necessitat d'omplirnos d'aire'l pit, d'episodis el cervell, de maravelles els ulls, aném al port.

Aixó ens passa sovint y així sabém, tant bé com quansevol cap de colla, ont ha descarregat el vapor danés, qui porta bacállá; ont treu les tripes el de Grecia, plé de blat; o el de qui sab ont, que descarrega sofre, cotó, olis minerals, ferros, garrofes...

Avui n'ha estat un día de no volguer fer rés. Corrent moll enllá, cap a Montjuic, hem vist al «Federico»; després a un altre vapor, vermell, gros, anglés, de Liverpool, d'ont, a sacs, descarregaven blat de moro. Y aquí ve alló dels salts.

Els arriaven, plens de la menja de gallines, per un relliscador. Al cap d'avall dos homes n'esperaven l'adveniment.

Bé tot, si al arriantlos, anava regulár. Pró si'ls de a bordo s'apressaven y els enjegaven precipitadament, venien els salts de que parlavem al comensament. Y veies als homes atrafegats en aixecar un sac per les orelles, botant pera deixarlos passar y als fárdos vomitar la daurada grana per un esqueix.

A sota, tot de dónes amb escombres, també feíen un gest inesplicable pera recullir els grans perduts...

Seguim moll enllá: uns vaporets de la Tabacalera; el «Temerario», la «Carolina», fragata envellida sobre les ones de l'Atlántic; després els vaixells de la Islenya Marítima y uns altres y uns altres.

Se dona la volta pel moll de Barcelona, s'arriba a Sant Bertrán, te trobes envoltat de carboners y després si les cames no cridessin, aniries seguint, seguint, cap a can Tunis y cap al Llobregat y fins a Sitges y avall, avall, entre pinedes y taronjerars. Tombant el cap a les montanyes de la terra estimada; gronxante en l'esperansa de viure com els esvalotats taurons d'aquesta mar blava, que's burlen dels vaixells poderosos, pera els quals tot es seu.

* * *

JA HA ARRIBAT en Max Linder. A rebrel hi havíen pocs pró escullits senyors: Va saludar, com en una película. L'Urrecha hi era. La Duana, no perdona rés.

Nosaltres per telèfon hem preguntat a l'Hotel Colón si hi era pera conseguir una entrevista. Tothom l'escriurá ara l'entrevista amb en Max-Linder. Ens l'han negat.

Molt bé. Pró, que dimoni. Som o no som periodistes?

La prometém pera demá als nostres lectors; tan bona al menys com les del Duende de la Colegiata a «El Heraldo de Madrid.»

Assamblea Nacionalista de Tarragona

Viatge marítim popular a Tarragona pera el día de l'Assamblea, diumenge 6 d'octubre propvinent.

El vapor «Ciutat de Soller» sortirá del port de Barcelona de bon matí del diumenge pera tornar el mateix día a la nit.

El preu total del passatje, (anar y tornar), será de cuatre pessetas, o siga poc més de la meitat de lo que val per ferro-carril.

Les grans maniobres franceses

La superioritat de l'aviació francesa.—Triomf dels aeroplans.—El cas del general Marion, fet presoner amb tot el seu Estat major.—El valor militar dels reservistes.

Casi simultaniament han tingut lloc enguany les grans maniobres tardorenques dels exércits de terra de Fransa y d'Alemanya. Els resultats d'ambdugues proves militars han estat brillantíssims. Es indubtable que'ls dos millors exércits del món són l'alemany y el francés. D'aquests dos, quin val més? Fins fa poc, tothom deia: l'alemany. Peró avui ja són molts que diuen: el francés. Un militar japonés d'alta jerarquía declará fa pocs mesos que, al seu entendre, él millor exércit de terra europeu es el de Fransa.

En quant a l'aviació, la superioritat dels francesos es grossa y indiscutible. No més cal comparar l'intervenció dels aeroplans y dirigibles en les grans maniobres d'Alemanya y de Fransa. El nombre dels dirigibles ha vingut a esser igual: quatre en cada nació. Peró en els aeroplans la diferencia es enorme, no sols pel seu nombre, sinó pels resultats obtinguts.

En les maniobres alemanyes hi han pres part 6 aeroplans; en les franceses 54, dividits en vuit esquadrilles y diverses seccions. Ara bé: dels 6 aparells alemanys, cinc s'han inutilitzat en els primers díes de les maniobres, produintse accidents desgraciats dels quals han sigut víctimes quatre o cinc oficials. Ben diferenta cosa ha passat amb els 54 aparells francesos; malgrat el llur crescut nombre y les incomptables volades que s'han realitzat, ni un sol accident important s'ha produit fins ara; ni un sol ferit greu ha resultat.

⁂

Mentres el paper de l'aviació alemanya en les grans maniobres no ha tingut cap importancia, el paper de l'aviació francesa ha sigut d'una importancia capdal.

En els «rapports» que'ls generals Gallieni, quefe de l'exércit blau, y Marion, quefe de l'exércit vermell, han dirigit al generalíssim francés Joffre, director de les maniobres, se parla dels serveis dels aeroplans durant el día 12 en els següents termes. Diu el general Gallieni:

«Les meves informacions són degudes per una part important a les esquadrilles d'avions, les noves dels quals m'han arribat al quartel general de les set a les nou.»

Y diu el general Marion:

«Les informacions vingudes al quartel vermell són en gran part degudes a les esquadrilles d'aeroplans.»

Comprenent l'importancia dels aeroplans, cada exércit ha procurat fer presoners als aviadors de l'altra banda. En el cas de pendre terra algun aeroplá en el camp enemic o prop d'ell, per una pana del motor o per altra causa, desseguida corría la cavallería pera apoderarsen.

Val a dir que la gent de terra, en les ocasions en que li era possible, procurava burlar la vigilancia dels aeroplans. Un exemple: el general Vautier, amb el séu Estat major, ocupava la plassa d'un poblet, entre un formigueig de ciclistes y oficials que anaven y venien. De sobte, tots anaren desapareixent, com si els hagués engolit la terra. Qué passava? Era que havien ovirat en l'horitzó un aeroplá enemic, y s'amagaven pera que «l'ull de l'exércit en el cel» no'ls descobrís.

No obstant, si pogueren burlar la vigilancia de l'aucell mecánic, fou per tractarse d'unes quantes dotzenes d'homes. Un Estat major pot amagarse en les cases; peró els regiments, els batallons, les bateriés d'artillería no ho poden fer pas.

⁂

El cop de teatre de les maniobres franceses, amb el qual ha acabat la primera part de les mateixes, ha estat la feta de la divisió de cavallería del general Dubois, que agafá presoner al general en quefe de l'exércit vermell, Marion.

Aixó va esser possible gracies a les informacions dels aeroplans. El general Marion, davant l'habilíssima táctica del seu contrincant, el general Gallieni, estava en situació compromesa. Pera ferse cárreg ell mateix de les circumstancies, se traslladá a la linia de batalla, situantse amb el seu Estat major en un llogaret. Un aeroplá de l'exércit blau el descobrí, avisá al general de cavallería Dubois, y al cap de poc els cavalls de l'exércit blau se llensaven sobre'l llogaret, rodejant al general Marion y al seu Estat major. Poc després, el generalíssim Joffre feia donar el toc de «pareu el foc» y la primera part de les maniobres se donava per acabada.

Sobre'l valor militar d'aquest fet hi ha parers diferents. Són molts els qui creuen que en la guerra de debó, la cosa no hauría succeit de la mateixa manera: en primer lloc, perqué'l general Marion hauría pres altres precaucions; y en segon lloc, perqué l'artillería vermella hauría destrossat la cavallería blava, abans que aquesta pogués rodejar al general en quefe. An aixó contesten altres que, en cas de guerra, les precaucions no haurien estat preses solament pel general Marion, sinó també per la cavallería del general Dubois, a fí d'assegurar el cop. Lo important es que'ls aeroplans descobriren el lloc ont se trobava el quefe enemic.

Es curiós reproduir lo que diu sobre les maniobres franceses y l'aviació, l'enviat especial del diari de Londres «Daily Telegraph». A continuació ho traduim:

«Els agregats militars extrangers, alaben altament la marxa admirable, la disciplina y l'ímpetu de l'infantería francesa. Els francesos han tingut sempre anomenada per llur aptitut pera la marxa, y la generació actual no cedeix en res a les que l'han precedida. Els soldats porten la motxilla alegrement, y per més que estiguin afadigats, que tinguin calor o els fassin mal els peus, atravessen les poblacions com un cop de vent, rient y parlant amb els habitants que guaiten a les finestres.

»Es reconfortant veure amb quin orgull l'exércit francés estima el seu exércit.

»El soldat francés considera l'aeroplá com el fruit del geni de la seva nació. Cada soldat sent que en aqueixos enginys aeris hi ha un aliat que no pot deixar de conduirlo a la victoria quan la próxima guerra vingui.»

* * *

Un problema militar particularment interessant está estudiantse enguany en les maniobres franceses. Es el problema de l'utilització dels reservistes en cas de guerra.

En efecte: tota una divisió de l'exércit que pren part en les maniobres está formada exclusivament per reservistes, amb la sola excepció del petit nombre d'oficials en servei actiu que ja preveu la llei. Així se podrá veure prácticament les condicions dels reservistes, el llur valor militar, y la millor manera d'utilitzarlos en la guerra.

Aquesta divisió de reservistes no ha entrat en campanya fins a la segona part de les maniobres. Durant la primera part, s'ha dedicat a fer exercicis d'entrenament.

A. R. y V.

Per la llengua catalana

L'Associació Protectora de l'Ensenyansa Catalana ha publicat y escampat profusament una fulla recomanant l'ús y l'estudi de la nostra llengua a totes les Escoles, Ateneus y Centres de Cultura y Educació.

L'alocució es tota ella una forta apología de la nostra parla y una argumentació a favor de que entri en tota mena d'establiments d'ensenyansa y sigui estudiada y admesa amb tota la dignitat que li cal.

Ne reproduim a continuació els següents paragrafs, que ens han semblat més substanciosos:

«Hem de creure que l'oblid y postergació de que'ns planyém provenen de que la majoría d'aqueixos Establiments d'Ensenyansa son extrangers d'origen, o bé ho son els Directors y el Professorat a llur servei. Més ens dol veure que altres, en els quals no concorra igual atenuació de desamor a nostra Llengua Catalana, també's mostrin desafectats d'ella. Doncs els catalans, sense distincions d'estaments ni de partits, solidaritzats per un amor procomunal, ens trobém en el cas de protestar contra aqueix estat deplorable, avergonyidor, en que's troba Barcelona respecte a ensenyament y difusió de nostre llenguatge natural, malgrat esser ella cap y casal de tots els territoris que'l parlen. Ella, per tal condició, deu esser la que dongui exemple. A ella, doncs, principalment, va encaminat nostre clam de redempció escolar.

Sí: tots els catalans que no fem traició a nostra aimada terra, veurém, amb goig de bons fills, que s'ensenyi'l Catalá en els centres d'instrucció ont déu ensenyarshi y no s'hi ensenya encara per més que ho reclami'l patriotisme, ho imposi'l bon sentit y ho justifiquin conveniencia y fins necessitat de coneixel, que van intensificantse cada dia amb tantes y tantes publicacions aparegudes desde que s'iniciá'l gloriós renaixement literari de Catalunya.

Dever y utilitat s'ajunten, doncs, pera que la Llengua Catalana sigui curosament ensenyada en les Escoles de nostra terra, y a conseguirho tendeix aquesta excitació que en elles endressem.

Tantdebó que'l nostre clam sigui atés y obtingui l'éxit favorable de que's ben mereixedor!

No podém, no volém creure que l'idioma glorificat per vera constelació de sants y de sabis; que fou, en esplendorosos temps, sobirá de sobirans y que mai ha deixat d'esser parlat per nissagues de dins y fora de Catalunya, segueixi rebutjat en cap Escola d'aquesta terra, quan en paissos allunyats y de civilització ben superior a la d'aquí li rendeixen tribut d'estimació y d'acatament.

En conclusió: per esser la llengua catalana digna, més que cap altra, de nostres afeccions; per ses naturals condicions de forsa, de bellesa y de bondat; per son gloriós valiment tradicional; per sa social trascendencia y fins per sa utilitat honrosa y práctica, confiém en que será atesa l'aspiració que'ns anima per tots aquells qui noblement deuen realisarla.»

Firmen el document les següents entitats que's pot dir representen la totalitat del catalanisme:

Per l'Associació Protectora de l'Ensenyansa Catalana, el President, Josep Botey; el Secretari, Felip de Hita; per l'Unió Catalanista, el President, D. Martí y Juliá; el Secretari, J. Rodergas Calmell; per la Lliga Regionalista, el President, R. de Abadal; el Secretari, J. Vallés y Pujals; pel Centre Nacionalista Republicá de Barcelona, el President, Santiago Gubern; el Secretari, E. Maynés y Gaspar; per l'Ateneu Barcelonés, el President, Lluís Doménech y Muntaner; per la Lliga Espiritual de Ntra. Sra. de Montserrat, el President, Josep A. Masip; el Secretari, Ramón Crespo; pel Círcol Artístic de Sant Lluch, el President, Joan Llimona; el Secretari, Ignasi de Gispert; per l'Institut de Cultura y Biblioteca Popular pera la Dona, la Presidenta accidental, Francisca Bonnemaison de Verdaguer; la Secretaria, Vicenta Carreras; pels Estudis Universitaris Catalans, el Secretari accidental, Lluis B. Nadal; per l'Institut d'Estudis Catalans, el President, Miquel A. Fargas; pel Centre Autonomista de Dependents del Comers y de l'Industria, el President, Josep Puig y Esteve; el Secretari general, Rafel Pons.

Borregos de mantega de càn Llopis. Els més bons que's fan en la vinya del Senyor. Sombrerers, 5 y 7. Telèfon núm. 2764

Botlletí del Treball

De com un governador ministrable podría fracassar

Les classes poderoses de la nostra ciutat, reconegudes a la gestió encertadíssima del senyor Portela, li dedicaren un día un homenatge poques vegades dedicat a un governador. Poc menys se'l conceptuá com el salvador de Barcelona per haver fet abortar una conspiració terrible. Tota lloansa fou poca y tot ditirambi semblá justificat. Fins s'ha dit que'l nostre governador s'havía guanyat una cartera, abans, mentres y després del famós complot, per la seva gestió hábil, encertada y única entre la «familia» dels governadors. Nosaltres que en aquestes y moltes altres coses som bon xic incréduls, no varem sabernos entusiasmar.

En primer terme, per lo que fa an els obrers, el senyor Portela s'ha comportat d'una manera moltes vegades parcialíssima y ha comés veritables atropells amb ells y les seves societats.

Peró heusaquí que tota la fama d'hábil que s'ha guanyat durant la seva gestió el nostre Ponci, podría ben bé anarsen a norris, donçs fins ara no havía trobat obstacles seriosos que se li posessin al davant. Mes ara tenim en perspectiva un gran conflicte y en peu un petit conflicte que podría devenir tant gran com el primer, encara que no en extensió.

Es l'un la qüestió ferroviaria, es l'altre la vaga, una vaga insignificant, de la casá Arcs y Aguilar.

L'una y l'altra d'aquestes dues qüestions obreres poden pendre una tant gran volada que'l governador potser ne surti amb les mans al cap. Y, adéu ilusions ministrables, somnis daurats que s'esvaeixen. Bona part de culpa en tindrien els agravis acumulats y que s'estan acumulant, entre la gent obrera, y que en un moment donat podrien esclatar.

Els ferroviaris

Els telegrames de que parlárem ahír y que foren cursats pera Madrid y de Reus a Barcelona, són aquests:

«Barrio. — Casa Pueblo. — Madrid. — Unión Ferroviaria, Sección Catalana, protesta enérgicamente manifestaciones usted publicadas prensa, supuestos manejos políticos y demás igualmente insidiosas.»

«Comisión ferroviarios. — Sección Catalana. — Hotel España. — Madrid. — Remitido Barrio telefonema protestando manifestaciones insidiosas publicadas por prensa.»

De Reus s'ha rebut el següent:

«Secretario Unión Ferroviaria, Moncada, 14. — Ferroviarios ésta protestamos enérgicamente manifestaciones insidiosas Barrio seguir manejos Lerroux.

Desconoce completamente causa ferroviaria.

Publique prensa nuestra protesta. — Martínez.»

No hi ha acord?

A darrera hora hem rebut els següents documents, que com podrán veure els nostres llegidors tenen una gravetat manifesta.

«A todos los ferroviarios:—Compañeros: La soberbia de las compañías se ha demostrado una vez más.

La intransigencia de los burgueses, nos arrastran a determinaciones graves, sí, peró que los causantes de ello no impedirán que la Justicia brille al fin y nuestros derechos sean reconocidos.

Hoy día 17, a las 10 de la noche y en la calle de Moncada, 14, pral., se celebrará reunión general para daros cuenta de las gestiones de vuestra Comisión en Madrid.

No faltéis ni uno, pues, en los momentos actuales se demuestran las conciencias y detrás de la conciencia debe estar el hombre.

¡Ferroviarios, a la Asamblea!

¡Viva la Unión Ferroviaria!

LA JUNTA

Nota: Para asistir al acto es necesario la presentación del carnet.

⁂

«Senyor director de «EL POBLE CATALA»: En ésta fecha hemos hecho entrega al éxcelentísimo senyor governador de la provincia del siguiente comunicado:

Excelentísimo señor: Cumplimentando los acuerdos adoptados por esta sección en las Asambleas Generales celebradas los días séis y doce del corriente, rectifican y previénen a V. E. que hoy, día 16, a las diez horas, termina el plazo dado a las Compañías ferroviarias para la concesión de las Basés o Peticiones a ellas formuladas pór sus respectivos empleados, y que, a la misma hora arriba indicada, empieza el plazo quo con arreglo a la ley, concede a las autoridades esta Unión Ferroviaria (Sección Catalana) para que, dentro del plazo mínimo que señala dicha ley, sean satisfechas las aspiraciones de los ferroviarios que integran esta sección, de lo contrario, irá esta a la huelga general, una vez expirado el plazo legal de ocho días a contar desde esta fecha.

Lo que comunica a V. E. a los efectos consiguientes.—Barcelona, 16 de Septiembré dé 1912. — El secretario, Emilio Polo.— El presidente Accidental, Baldomero Ortiz.—Excelentísimo senyor governador civil de la provincia de Barcelona».

Els sastres

La Societat mutua de mestres sastres «La Confianza» fa públic pera coneixement dels interessats y a fi de que puguin previament prepararse, que en el próxim mes dé febrer de 1913 se celebrará el primér déls concursos d'aprenents, acordats per aquella Societat, en qual consergería se facilitaran les respectives condicions y detálls.

Els cambrers

La Societat «La Alianza» de cambrers de Barcelona celebrará reunió general dé lés tres seccions demá dimecres, 18 del corrent, a les onze de la nit, en el séu local social, Guardia, 12, principal.

Carta d'uns presos

El nostre company Pere de Prades ha rebut una lletra que reproduim gustosos. Diu la lletra:

«Senyor Pere de Prades d'EL POBLE CATALA.

Respectable ciutadá: Desitjaríem de la vostra bondat influissiu (1) que's publiqués la present en el diari ont escriviu.

Presos de resultes d'una coacció policiaca, estem més que orgullosos per haver demostrat al senyor Portela la nostra ignocencia. Dones quue no altra cosa vol dir pera nosaltres, el donarnos la llibertat si els nostres Sindicats haguessin pogut admetre les proposicions d'arreglo de la vaga de la casa Arcs, Aguilar, Pla y Companyía, fetes pel senyor Governador.

Mes, com que nosaltres, abans que presos, som y serem societaris, forem els primers en insinuar que eren inadmisibles tals proposicions, encara que fos contra la nostra lliberació.

Perqué, quina forsa quedaría als nostres Sindicats pera imposarnos, com obrers dignes, en lo successiu, a les demasies dels nostres burgesos? Cap. Perqué ja tindrien la fórmula que pera arreglar les vagues podrien adoptar les autoritats: agafar sis o set companys dels més indicats del Sindicat, y un cop empresonats dir a la Junta o comissió: o arregleu y doneu per perduda la vaga, o aquests companys no sortiran fins que'ns dongui la gana.

Vos ja sabeu y també ho sab el senyor governador, que'ls senyors Arcs y Aguilar tingueren, abans de que aquest conflicte prengués el peu que ha pres, moltíssimes ocasions pera arreglarlo sense deshonor pera élls y en benefici de tots. Y avui pretenén péndre novament la meitat del personal y l'altra meitat que quedés despedida. De manera que, sosteniem la lluita perqué foren despedits quatre companys y ara ho serien 25 o 30. Després, els que entressin a treballar novament, per forsa haurien de ferho entre esquirols y traidors societaris. No salta al poc coneixement de qualsevol obrer qué això es inadmisible? No fora això la mort del nostre Sindicat, y de tots, tal vegada?

Poden tenirnos en reens tancats, peró, qué consti, que abans de capitular sense honra sabrem aguantar les nostres conviccions societaries, per tot y abans que tot.

Res més tenim que dirvos per avui, y en nom den Sánchez, dels Tintorers; den Puig y en Jurado, de l'Art Fabril; den Coll, l'Ibáñez, junt amb el que suscriu, pels Estampadors, us remerciem coralment, Joan C. Masas.

Presó Model, 13 setembre de 1912.»

---

(1) EL POBLE CATALÁ, te sempre les seves columnes obertes pera'ls obrers, y pera totes les causes justes.

L'Ateneu Enciclopédic Popular

Segueixen molt avensats els treballs qué's realitzen pera que en el propér curs sé végi concorreguda com en els seus millors tems la casa de la benemérita entitat cultural.

Apart de les ensenyances de llengües éxtrangeres y altres d'índole semblant, que tots els anys s'han donat, se procurará que ja en cursets o en cicles de conferenciés, puguin els socis orientarse en treballs immediats ja en el terreny de les idées, já én él tréball industrial o manual.

Pera aixó darrer s'está organitzant d'acord amb el Foment de les Arts Decoratives una serie de «causeries» a cárreg dé pérsonés de reconeguda capacitat técnica y práctica, aprop dels diversos punts que abarca l'industria artística: imprempta, enquadernacions, ferros forjats, vidres, esculptura en talla, teixits, etz. Les que ho permetin anirán acompanyades amb projeccions, altres tindrán el complement d'una visita amb el conferenciant, a un establiment d'importancia de la respectiva industria previament explicada.

En quant a la tasca ideológica s'está ultimant l'organització de 23 conferencies que relacionades amb l'evolució de les idées socials se donarán cada divendres. Tots els matissos socials serán tractats per prestigioses personalitats que s'han dedicat a estudiarles y a intentar la seva viabilitat en obres colectives.

Les ciencies médiques y exactes no quédarán tampoc oblidades. Han sigut convidats diversos y rellevants professors a donar llissons relacionades amb els diferents temes que baix aquelles dominacions se comprenen y pels que generosamént s'han ofért, cap esperar també en aquesta branca de la Cultura un petit éxit a l'Enciclopédic. Elements de l'Academia d'Higiene, Societat Astronómica, Academia de Jurisprudencia y Societat d'Estudis Económics han atés el preg que s'els hi ha dirigit, d'una continua y responsable colaboració en l'obra de l'Universitat popular realitzar l'Enciclopédic.

Aixi mateix, les Belles Arts no están tampoc descuidades. S'está organitzant un concurs de contes literari pedagógics amb premis en metálic y s'ens diu quo's gestiona que entre altres formin part del Jurat, en Gabriel Alomar, Santiago Rusiñol y Miquel dels Sants Oliver. D'acord amb el circol musical Boemi, se donará de tant en tant, en el local de l'Ateneu alguna sessió íntima y selecta, literari-musical.

En quant al treball que'n podriem anomenar de relació exterior, de l'Enciclopédic, se tracta de posar an aquest amb relació amb quantes entitats de cultura popular se coneixin d'Europa y América. S'han redactat a l'efecte unes circulars en francés y anglés que molt aviat se posarán en circulació. Per la seva part, «La Casa d'América», ha ofert generosament el seu concurs a l'Enciclopédic y alguns reputats conferenciants; Frederic Rahola, Vehils, Corredor de la Torre, Gómez Carrillo, etz.

Les conferencies se reanusarán aviat én un teatre. Se donen ja com a molt possibles els noms den Morote, Dr. Gay, Lluis de Zulueta, Cossió, Argente, Ors.

De l'excelent periodista don Lluis Morote se té ja tema y día. La conferencia, si circumstancies involuntaries al seu temps no ho impideixen, tindrá lloc el diumenge, 13 d'Octubre, y la disertació parlada y amb taquigrafos versará sobre «Les realitats idealistes de la nova Anglaterra.

La secció de Ginmás y Sports, aportará també el seu decidit concurs a l'obra colectiva y se disposa a celebrar un festival atlétic en el Turó Park la primavera próxima.

Com se veu, el plan a desenrotllar en conjunt per l'Enciclopédic, es extens. Es un nou intent que's realitza per la cultura popular, digne de grans lloances y del més decidit apoi.

Festa major de St. Gervasi

Repartiment de premis

Ahir a la tarde tingué lloc a l'envelat aixecat al camp den Galvany, la solumnial festa de repartiment de premis als nois y noies de les escoles que amb tant éntusiasme sosté'l benemérit C. N. R. de Sant Gervasi.

Presidí'l dignissim regidor del districte senyor Matons, a qui feien costat, entre altres que no recordém, els senyors Batalla, Pulido, Parera, Sangenís, y l'abnegada mestra de l'escola la senyoreta Francisca Olivet.

Termenada la feina del repartiment, él senyor Matons, clogué tan afalagadora festá amb un sentit parlament de gracies a tots els qui amb llurs esforsos mantenen forta l'ensenyansa catalana an áquellá bárriada.

Encoratja als mestres y als pares una educació moral y una instrucció que fassi dels petits d'avui, uns cors sencills y aimants de lo que es essencia de la nostra ánima: Catalunya.

Obtingueren els calificatius de sobressortint les senyoretes Papeta Saumell, Dolors Darnis, Dolors Ejarque, Ramona Martí, Rosa Pueyo, y Enriqueta Vidal, y l'obsequi d'honor del soci Miquel Torrent, s'adjudicá per sorteig a la senyoreta Rosa Pueyo.

Seguidament s'inaugurá la tómbola a benefici de les Escoles, y se clogué la festa.

Per Câ la Ciutat se diu...

Que això dels comptes del cólera no s'arregla de cap manera...

Tothom té ganes d'arreglarho, peró ningú es capás de posar el picarol al gat.

Y amb tal motiu se tornen a explicar detalls y més detalls dels serveis prestats per aquells industrials que han presentat els comptes. Y, naturalment, de lo que més se parlava era del servei de cotxes.

Y se deía que després d'aquell famós cotxe de treginar posses y després d'havechi dut el «faetón» de les cortinetes y com fos que els semblés poc un cotxe, varen creure que podíen entendrers amb l'amo del sindicat dels carreters pera posarnhi alguns més y així varen ferho y el día menys pensat pataplám! arriben al carrer de Cerdeña y Llull una colla de «faetons» entre'ls que n'hi havía de petits y grans que talment semblava que's casés algú, com així ho va preguntar un veí dels que tot volen saberho.

Quín tregí, quin enrenou de cavalls! fins varen posarhi una menjadora com si no n'hi hagués prou amb la que tenían projectada... Tot anava d'aquí d'allá; tot eren anades y vingudes; tot eren ordes pera posar la cosa en marxa... es dir per posar el cólera a son lloc; tant varen fer que fins ordenaven que's donés a n'els cotxers tot lo que'ls fes falta, posantlos a la seva disposició l'armari de guarnicions que tenían pera'l servei de desinfecció, y, es natural, els amos dels carruatges poc se varen preocupar d'adquirirne tenintne l'Ajuntament, y així aquest vull y aquest no vull, varen triar lo que'ls convingué pera poder sortir ben arreats. L'un anava amb les marques de l'Ajuntament, l'áltre mitx guarnit de cada cosa; el cas era poder sortir del pas.

Pró aquells homes que anaven a recullir els malalts, aquells que's treien els guants amb les dents eren els que més ben arriats anaven. Tot ho feien amb un compte que Deu n'hi do. Figureus que quan havíen de traslladar un malalt, pobret d'ell quan árribava al peu del cotxe! ni menys sabía ont era, que amb els disbarats y cridoria dels seus portants havía d'agafar per forsá'l cólerá, y després amb aquella facilitat que'l carregáven el pobre pacient rebía un susto que si no's moría, quan arribava a lloc l'hávien de retornar.

Y sort que uns veins del Camp de l'Arpa se varen oposar a que aquells empleats toquessin un malalt dels seus, davant lo qual varen haversen de posar de nous. Sino es això encara tindriem cólera.

Els cotxes no van tenir més remei que retirarlos, peró la «menjadora» hi va quedar.

Solament per això la ciutat hauría de pagar els 60 durus diaris. Y sense queixarse, encara, que ja no pot donarse major honor y gloria!

⁂

Que un tinent arcalde ha descobert que dos empleats cobraven de diferents industrials assegurantlos que evitarien que'ls posessin cap multa.

Diuen que'ls castigarán, naturalment.

Per nosaltres que'ls castiguin, peró senyors, un xic de consequencia en l'aplicació dels cástics! Per qué no castigar an aquells regidors, que segons veus que pot sentir tothom qui té ganes d'escoltar, fan lo mateix, sino en cassos com aquests, en cassos de més importancia?

Quans acords s'han prés que favoreixen a grosses empreses, mercés a haverhi hagut pel mitg algunes poderoses «raons»? Dones qué han de fer els que creuen, si'ls que manen donen l'exemple?

A castigar, a castigar! peró, per Deu, que's castigui a tothom!

De l'Ajuntament

Les sardanes de la plassa de l'Angel

Ens ha visitat una comissió de fondistes acompanyant al propietari de l'Hotel Suis, pera fernos les següents aclaracions respécte al solt publicat en nostre número d'ahir, a petició d'alguns sardanistes concorrents a les audicions que's donaven a la plassa de l'Angel:

Dit propietari no es en absolut contrari a que's ballin sardanes en aquell lloc fins a l'hora reglamentaria. Això no'l molesta ni'l desplau. Lo que'l molesta y el desplau, y hem de dir que amb raó, si la cosa es certa — es que's posin taules davant del portal del seu establiment, impedint o destorbant el pas dels parroquians.

Si les sardanes s'han prohibit en aquella plassa, el susdit propietari fa constar que no es ni de lluny per obra ni gestió seva, si no senzillament perqué'l delegat dél districte, després dels incidents ocorreguts en la plassa de Sant Agustí Vell, les privá.

Aquestes són les declaracions que'ns han fet els nostres visitants, y que, imparcials del tot, fem constar.

Amortisació del Deute

Verificada l'extracció de números pera la amortisació d'obligacions dels empréstits que té emesos aquest Municipi, s'anuncia al públic el resultat següent:

Emissió del primer de janer de 1906, serie A. Sorteig número 27. 10 títuls. Del 17,531 al 17,580.

Emissió del 15 de maig de 1906, serie B. Sorteig número 20. 100 títuls. Del 201,801 al 201,900.

Emissió del primer d'abril de 1910, serie D, ampliació número 1, de 10 títuls. Del 17,011 al 17,020.

Objectes trobats

Relació dels objectes trobats y dipositats a la Majordomía:

Diverses claus y clauetes; un mocador contenint una carta de casament y altres documents a favor de don Narcís Lafuente y donya Antonia Aparicio; un paquet de roba usada; dues monedes de plata; una caixa de cartró contenint dotze sabres joguina pera nen; una borsa de pell pera senyora contenint un mocador; una altra borsa de pell pera senyora contenint tres claus.

Lo dels escombriaires

L'arcalde ha tingut una entrevista amb la Directiva de l'Associació d'escombriaires, la qual li ha dit que per gran majoría s'havíaa acordat declarar que's comprometien a fer la recullida d'escombraries de set a deu, a condició de que'ls veíns les baixin al carrer.

L'arcalde'ls ha preguntat quin temps necessitarien pujant als pisos com fins ara, havent quedat en que s'ho estudiaran y tornaran la resposta.

Pero qui hi viu a la Font Castellana?

En vista de que les pluges destruien éls terraplens de la carretera continuació de la Font Castellana, l'arquitecte municipal ha fet un projecte de clavagueres qué recullirá y canalisará l'aigua.

Els mallorquins

S'ha comunicat oficialment a l'arcalde que'l diumenge vinent arribará una expedició de 800 mallorquins, organitzada per la Societat «La Protectora», de Palma.

Amb l'expedició vindran l'arcalde y alguns regidors palmesans.

Matansa extraordinaria

S'ha permés una matansa extraordinariá a l'escorxador perqué uns vagons de bestiar que venien per la linia del Nord, varen arribar amb retrás de resultes d'un accident ferroviari.

Els que's diverteixen

Uns veins de la barriada de l'Arsenal civil ha estat a l'Arcaldía a demanár bánderes y elements decoratius péra unés féstes que projecten.

Del Govern civil

La policia

Dies passats va ingressar a l'Hospital de la Santa Creu María Caselas Piqué, qui, abans de sortir de casa seva, va fer entrega a dues amigues seves d'uns títols del Deute intérior y d'una quantitat en metálic pera que l'hi guardessin.

Al sortir de l'Hospital s'ha trobat que una de les lámines havía sigut venuda y que no li volíen tornar ni les que quedaven ni el metálic.

La policía ha detingut a una de les expressades amigues. L'altra's troba malalta de cuidado a l'Hospital Clínic.

—Ha sigut posat a disposició del jutjat un individu autor d'una carta dirigida a Antoni Vilardell amenassantlo de mort si no li entregava 50 durus.

Visita

Estigué en el Govern Civil una comissió de veins de Sant Gervasi, presidida pel quefe de a guardia urbana, senyor Ribé, pera invitar al governador als diferents actes que aquests dies celebrarán en dita barriada amb motiu de la seva festa Major.

Notes de Sport

Náutica

Com estava anunciat, abans d'ahir a la tarde tingueren lloc a Caldetes les régátés de rem y vela organitzades per la colonia estiuenca amb l'ajuda del R. C. de Barcelona.

El balneari Colom, davant del qual tenfen que celebrarse, presentava ja al mitgdía un aspecte brillant. Nombrosos «Clubmans» amb la consabuda gorreta blanca y el trajo blau marí, donaren una alegre nota de color al conjunt de la concurrencia tota ella distingidíssima.

Y al davant de la mateixa platja, dins del mar, l'espectacle encara era més lluminós y pintoresc. El remolcador de les obres del port que havía portat les embarcacions, maniobrava lentament, voltat dels balandres, tots ells empavessats, semblant talment una gallina y els seus pollets. Un xic més enllá, les canoes també's balancejaven al compás de les onades que'l trángol regnant produía.

Cap allá a les quatre, després de l'espléndit dinar amb que foren obsequiats els excursionistes, comensaren els preparatius pera les regates. Tot era moviment y anades y vingudes. Els balandristes s'embarcaren y als pocs moments, amb les veles desplegadés, lés embarcacions tallaven el mar omplintlo d'albes clapes. Els «rowing men» pujaren també a les canoes y les armaven a tota pressa.

Mentrestant la terrassa y la platja del balneari Colom s'omplía d'una gran gentada entre la que's destacaven les distingidés sényoretes de la colonia estiuenca habillades amb clares «toilettes» estivals.

Serien prop de les cinc quan se doná lá senyal de sortida a les embarcacions de velá. El recorregut era de quatre milles y mitja al triangle. Arribá primer el magnífic 7 metres del Club «R. C. B.», repartintse els premis en la següent forma: Regata de Conjunt, guanyador, «R. C. B.», tripulat pels senyors Morató y Milieri. Premi pera iats de 7 métres, guanyador també el susdit «R. C. B.», Premi pera balandres de 6 metres, guanyador «Apache», tripulat pels senyors La Riva y Cuchet. Regata creuer, guanyador Wasty patronejat pel senyor Vicens Salinas.

Immediatament, després d'aquestes regatés, se prepararen les tres canoes «Chispa», «Gravina» y «Atlántida», pera comensar la de rem recorregut 2,000 metres, tres viradés. Peró está escrit que al nostre Club sempré li han de fallar les organitzacions. Li fallá la de les regates internacionals y la d'abans d'ahir, que semblava tant fácil, també a darrera hora se descompongué. A l'hora de posarse en línia les embarcacions se trobá la «Gravina» amb que li mancaren dos tripulants.

Com que era tart y se feia fosc, no hi hagué més remei que posarhi un de cada una de les altres, amb lo qual, en lloc d'esser les regates de vuit remers, foren dé 7. Déseguida donaren la senyal de sortida y entre un trángol bastant pronunciat, y bogant dificultosament les embarcacions feren el séu recorregut.

Arribá primera l'«Atlántida», segona la «Gravina» y tercera la «Chispa», que's retirá abans d'acabar la regata a causá de lá malá colocació de les boies y de l'impericia del timoner.

Tripulaven l'«Atlántida» els senyors Barnola, Lecha, Serra, Berché, Sala, Vejeh, y Grau, remers y Bonet (C.), timoner, els quals foren aplaudits y felicitats per la concorrencia.

Després en el balneari s'obsequiá als excursionistes amb un ball, retornant alguns d'ells per ferrocarril y una bona part per mar amb remolcadors, que marxá quan era ja ben de nit.

Foot-ball

D'un quant temps ensá no hi pot haver partit que no transcorri en mitg de gran escándol y acabi d'un modo molt censurable.

Comprenem que cada hú, desitgi la victoria als seus; ens fem cárreg que'l públic que prompte s'exalta promogui una mica de soroll; peró d'això a fer que'l partit acabi com el de diumenge no diu gaire en favor d'aquest públic.

Les causes de l'escándol de diumengé? Senzillament l'apassionament del públic, que sempre veia parcialisme en el árbitre, faltes ilusionaries, y altres futeses, que ocasionen sempre avalots.

Potser si alguns jugadors, com son en Massana y Sampere, no haguessin dit res, com era lo natural, y si hi hagués hagut més policía, estém segurs que l'escándol no hauría passat dels habituals. Voldríem que aquesta vergonya servís per que no's repétissin fets semblants, més estém segurs que prediquém en va.

«Badalona-Internacional». — Com anunciarem, diumenge passat, jugaren un partit ambdós clubs.

El partit fou molt renyit y la victoria l'obtingué'l «Badalona», no sense grans esforsos, puig si bé l'«Internacional» no estava del tot complert, feu pagar cara la victoria als badalonins.

El resultat com ja hem dit fou favorable al «Badalona» que guanyá per 5 «goals» a 0.

Arbitrá'l senyor Sitges, y els clubs estaven formats com segueix:

Brú, Lluis, Condal, Pujol, Bría, Anguera; Rafols, Cornella, Gispert y Torralba, per l'«Internacional»; y Batlle, Borrás, Canals, Gatell, Alsina, Portigo, Kaiser, Villa, Duval Germans, pel «Badalona.»

L'«Internacional» sembla que ha desafiat de nou per diumenge vinent al «Badalona.»

Vensuts y vencedors foren ovacionats pel nombrós públic que hi assistí.

Tir Nacional

Diumenge, y conforme al programa publicat, continuá'l Concurs que está celebrant aquesta Societat.

A dos quarts de nou doná principi la tirada dedicada al Cos de Somatents. Prengueren part en ella onze tiradors, resultant premiats els quatre següents:

Primer. Camilo Cots, del somatent de Santa Coloma de Cervelló, amb 80 punts.

Segón. Pere Costa, del d'Hostafrancs, amb 71 punts.

Tercer y Quart. Joan Curell y César Olivé, ambdós del de Masnou, amb 58 y 55 punts respectivament.

Seguidament se procedí a la tirada VII, pera armes de qualsevol sistema y calibre, excepte les de guerra.

Vintidós tiradors se disputaren tres premis que'ls guanyaren els senyors següents:

Primer. Antoni Vázquez Aldana, amb 86 punts. Carrabina Martini-Henry-Sauverne, de l'armería Beristain y Companyía.

Segón. Bonaventura Durán, amb 85 punts, 500 cartutxos de cassa de l'Unió Espanyola d'Explosius.

Tercer. Ventura Bagaria, amb 83 punts igual premi de l'anterior.

Els senyors Anselm Martín y Antoni González Puertas, obtingueren igual número de punts, però no tan agrupats com el primer.

Pilota vasca

Diumenge, tarde, se celebrarén dos partits, el primer a 45 tantos, guanyant els blaus Petit-Pasiego y Carreras que deixaren a 39 a Baracaldés y Odriozda, rojos.

El segón partit que era a 30 tantos el guanyaren els rojos Anacabade y Blenner, deixant a 24 tantos als blaus Urcola y Otegui.

Lo del "Casual,,

Retallém un solt que amb el mateix títol publica «La Tribuna»:

«La Junta directiva de la Federación Catalana de Clubs de football se empeña en no admitir en primera categoría al club Casual.

¿Causas que alega? Ninguna. La excusa que se dió oficialmente de que sé pedirían a los del «trefle» ciertos documentos, no era cierta, por cuanto no se le ha hecho indicación alguna a pesar de las protestas del secretario de la «Federación», señor Brú, el pleito del Casual parece que está déstinado a quedar eternamente pendiénté dé résolución.

Sin duda sus enemigos no encuentran suficientes los justos motivos alegados. Que no son pocos.»

Després de llegit això, qué contestarán els senyors que tant combateren a l'anterior Junta de la Federació, perque's negá a acceptar als Casuals com a club menor?

Tenen la paraula'ls senyor Aguilar, Roura y demés companys.

Societat Catalana d'Edicions

Quota minima semestral, CINC PESSETES
Tres llibres cada semestre

Volums del segon semestre de 1911

- I. LES IDEES POLITIQUES D'EN VALENTÍ ALMIRALL, per *Alexandre Plana*, amb la traducció catalana dels treballs de l'Almirall *Espanya tal com es, Contestació á Nuñez de Arce*, y *L'immoralitat a Espanya*.
- II. PROSES BARBARES, per *Prudenci Bertrana*.
- III. LA VIDA Y LA MORT DEN JORDI FRAGINALS, novela den *J. Pous y Pagés*.

Volums del primer semestre de 1912

- I. ESTUDIS DE LITERATURA CATALANA, per *Manuel de Montoliu*.
- II. ORIGENS DEL CONEIXEMENT, per don *Ramón Turró*. Volum I.
- III. ORIGENS DEL CONEIXEMENT, per *D. Ramón Turró*. Volúm II.

Seguirán obres de *Joaquim Rayra, Josep Carner, Lluis de Nicolau, Ramon Rucabado, Pompeu Fabra, Gabriel Alomar, Josep María Tallada, Romá Jori*, etc. Els volums estaran elegantment impresos y constarán de 200 a 400 planes.

A les oficines d'EL POBLE CATALA se faciliten fulles de suscripció

Noves gestes de la Xàbila

Un grupu de pinxos lerrouxistes, revolver en ma, assalta'l "Cassino Radical" del carrer del vidre, destruintho tot y fugint cames ajudeume, després d'haver comés la brutalitat.

Altra vegada les turbes lerrouxistes, dignes germanes dels requetés carlins, han tornat a fer de les seves. La pertorbació, l'agressió, l'assalt irat a domicili agé, sembla que's torni a posar a l'orde del día, com si el Lerroux banquer y milionari d'avui, encara fos aquell Lerroux mort de gana, que armava als seus pretorians pera guanyár pel pánic lo que no podía guanyar honradament en noble lluita ciutadana.

Les víctimes han estat aquesta vegada els seus ex-amics del carrer del Vidre. A la Casa del Poble está prohibit pensar per compte propi y així, quan un grupu, gros o petit, s'ha declarat heterodoxe de lés doctrines y procediments de l'Emperador, s'ha declarat l'exetremini contra ells. Medis pera durlo a terme? Pera certes conciencies, tots els medis són bons quan condueixen al fid esitjat, y així, en nom de la Rupública y en nom de la Llibertat, peró deshonrant una y altra, assalten domicilis, menassen a homes indefensos amb el revólver a la má, trencant mobles y aixafant objectes, sense respectar la présencia dé dones.

Això es la cultura cívica que ha portat a les masses aquest aventurer que respon al nom de Lerroux. Això es la Democracia, el respecte al Dret agé, l'amor a la Llibertat, la passió per la República que ha sembrat. No n'han tingut prou amb haver dut a Ca la Ciutat totes les vergonyes administratives, que ara tenen d'assaltar la casa del qui gosa discutirlos!

Y que ho fan amb covardía. Mireu:

Eren dos quarts de vuit del vespre quan un grupu de gent d'aquesta que deu esser la destinada a assaltar lá cásá del próxim, a la redacció d'«El Intransigente». El grupu's quedá a la Rambla quan simultaniament dos individus pujaven al pis que ocupa la redacció del confrare. Segons hem pogut averiguar, els dos esmentats subjectes demanaren explicacions sobre un article publicat a primera plana d'«El Intransigente» y que porta per títul «A los jóvenes, no; a los jefes». Les explicacions demanades no foren donades, lo qual molestá als dos visitants, fins al punt de fer exclamar a un d'ells: — Ja ho arreglarem després!

Y, en efecte, poc després succeía quelcom, que, qui sab si es l'«arreglo» que's desitjava.

Era per allá a les vuit, quan un subjecte entrá al Casino del carrer del Vidre y asseguentse en una taula, demanava un cigaló. El conserge, que en aquells moments éra l'únic home que hi havía al local, se disposá a servirlo. Entrá a la cuina o allí ont sigui, a buscar lo que se li demanava y en aquell moment un escamot d'homes entrá sobtadament en el local del casino. A cops de garrot caigueren trencats els vidres, éls miralls, tota la pisa de damunt les taules! El conserge sortí astorat al soroll de tanta trencadissa, y aquells valents, revólver en má, menassaven an aquell home indefens, fins a acorralarlo en una habitació destinada a sala de lectura.

No cal dir que'ls cultes assaltants no deixaren en aquesta sala cap agrádable rástred el seu pas. Els diaris, les revistes, lés cadires, tot per terra y destrossat.

Casi al mateix temps que'l conserge sortien les seves germanes, una dé lés quals al veure el seu germá menassat amb un revólver, fou presa d'un fort accident.

Donçs, ni davant d'aquest espectacle, els lerrouxistes posaren fi a la seva odissea. Entraren al quartet del teléfon y l'arrencaren; passaren a altres habitacions y arreu deixaren senyal de la seva barbarie.

Això sí, quan sentiren soroll per l'escala — veins que acudien en auxili el sentir l'escándol — fugiren, cames ajudeume y encara es l'hora que se'ls ha de veure.

Així acabá la gran acció dels pretorians den Lerroux.

Ara, haurem de dir com quan dels requetés se tracta: fins a una altra.

O fins que algú, escarmentantlos, els trenqui les cames.

Peró tot això, ahir, una autoritat vigilanta podía preveureho. Darrera de la dels assaltants hi han altres responsabilitats, qui demá direm damunt de qui han de caure.

Remitit

Han sigut declarats a la «ZURICH» Companyía General de Segurs contra'ls Accidents y la Responsabilitat Civil, domiciliada a Zurich (Suissa). Oficines en aquesta, Princesa, 61, pral., durant el passat mes d'agost, 13,878 Casos d'accidents. Autoritzat per la Comisaría General de Segurs en 23 de sétembré de 1909.

Successos

CAIGUDA MORTAL

Un noi de dotze anys, que estava jugant en el terrat de casa seva, carrer de Cerdénya, núm. 196, primer, va tenir la desgracia de caure al pati, quedant mort instantániament. Se deía Joan Roca Beyer.

El cadávre va esser traslladat a l'Hospital Clínic.

ACCIDENTS DEL TREBALL

Un minyó de 15 anys, electricista, treballant al Seminari caigué d'una escala de má y se fracturá'l bras esquer.

Poc després, a un altre obrer electricista que treballava al mateix edifici, li caigué un martell al cap y li feu una ferida regular.

Un y altre foren curats al dispensari del carrer de Sepúlveda.

AGRESSIÓ

Un individu de la ronda ambulant de consums, Pere Sander, de 45 anys d'edat, se trobava al carrer del Mar, xamfrá al de la Concordia, quan de sobte va veure a un subjecte que portava un farsell sospitós. Li va cridar l'«alto»; més de sobte un grupu d'una quarentena d'homes se li va tirar a sobre, prenentli'l revólver y causantli algunes ferides d'escassa importancia.

Així ho va contar l'esmentat guarda a l'esser curat en el dispensari del districte primer, afegint que no conexía a cap dels que l'havíen agredit.

EXPLOSSIÓ DE GAS

Al dispensari de l'Arcaldía, va esser curada Lluisa Ginó, de 25 anys de edat, d'unes ferides lleus que li va ocasionar una explosió de gas que hi va haver a les onze del matí, en un pis del carrer de Zurbano.

DETENCIÓ

Un municipal detingué, dins una taberna del carrer de Sant Erasme, a un individu de 32 anys, que demostra'l seu valor insultant y pegant a un pobre cego.

Va ser posat a disposició del delegat del districte.

Teatre Cómic

Gioconda?—Aida?—Favorita.

Dissabte nit y diumenge tarde y nit en aquest teatre s'hi doná una representació de aquestes obres, les quals obtingueren una molt bona interpretació.

«Gioconda» fou cantada per les senyores Darnis y Gimbernau y els senyors Mulleras, Molina y Giralt y devent bisar el Sr. Mulleras, la «romansa» del primer acte.

«Aida» obtingué també una bona interpretació; els artistes encarregats de interpretar'la foren les senyores Darnis y Gallinat y els senyors Costa, Pascual y Giralt.

La senyoreta Darnis, degué bisar el «ritorna vincitor» en mitg de generals aplaudiments.

En el tercer acte, la mateixa senyoreta Darnis y el senyor Pascual, repetiren el duo, que digueren espléndidament.

Els demés artistes bé.

«La Favorita» atragué un nombrosíssim públic, vegent-se'l teatre completament plé. Fou un éxit pera'l senyor Mulleras, que tingué de bisar «Spirto gentil» en mitg de frenétics aplaudiments. El senyor Molina cantá espléndidament la seva part.

Els demés, senyors Gimbernau y Gasull, bé; el senyor Giralt com de costum, digué la seva part molt bé.

L'orquesta y chors, ajustats, sobre la batuta del Mestre Ribas.

A. P. S.

INFORMACIO DE BARCELONA

La nit del dissabte darrer, el vis-secretari del Centre Regional Valenciá, don Josep Mañas, distingit professor de l'Escola d'Enginyers Industrials d'aquesta localitat, doná una brillant conferencia experimental sobre la forsa de gravetat, que li valgué'ls unánims aplaudiments de la nombrosa concorrencia de socis y aimants de la cultura que l'escoltaren.

S'ha expedit el següent telégrama al ministre d'Estat:

«San Sebastián.—El Centre Comercial Hispá-Marroquí degudament informat compleix un dever de justicia demanant al govern otorgui merescuda recompensa als nostres cónsuls de Mazagán, Saffi y Mogador que tant patriótica y zelosament defensen els interesss d'Espaonya conforme a la Conferencia internacional de Madrid, única base jurídica del dret amparador dels nostres súbdits y protegits que devém mantenir enérgicament.

—EN MOLTES nacions, la quarta part dels nens que moren de l'edat d'un dia fins a quatre anys es causada per la diarrea y el reste de les defuncions per totes les demes malalties justes. La major part d'aquests malalts se salvaría prenent en petites dosis l'Elixir Estomacal de Saiz de Carlos, que cura aquestes diarrees incoercibles dels nens en totes ses edats, inclús en l'época que treuen les dents y se'ls desmama.

La secció d'urbanisacions de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana, avisa als senyors socis que desde demá, dimecres, rénunará les seves tasques, suspeses a causa dé l'estiueig, y com de costum seguirá reunintse setmanalment en dit día a les 5 de la tarde, en el local de la Cambra.

En la darrera sessió celebrada per la Cambra Industrial d'aquesta ciutat, baix la presidencia de don Lluís Sedó, s'aprovaren per unanimitat totes les gestions realitzades durant les vaganses d'aquest estiu y ademés els estats de comptes, recaudació y balans.

Després de pendres altres acords, el senyor Sedó doná compte a la Cambra del vot de confiansa que li otorgaren els catedrátics, enginyers industrials y estudiants, pera que resolgués l'actual conflicte creat per recents disposicions de Foment y d'Instrucció Pública que entenía convenient als interessos de tots no acceptar per haver simultániament ofert la seva intervenció'l comte de Romanones, qui amb tota provabilitat obtindría del Govern que atengués les justes aspiracions dels enginyers industrials.

En la darrera sessió celebrada per la Junta Directiva de la Lliga de Defensa Industrial y Comercial baix la presidencia de don Dionís Conde, després del despaig ordinari, s'enterá amb agrado dels importants datos que s'obtenen en l'Informació oberta relativa a la projectada reforma dels epígrafs y tarifes de la Contribució Industrial y de Comers; s'ocupá de l'actitut que convé adoptar amb motiu de l'invitació rebuda per les Cambres de la propietat d'industria y de comers pera que exposin davant de la Comissió municipal corresponent, la seva opinió relativa al Pressupost Municipal ordinari de l'interior y acordá gestionar amb molt interés que's revoquin lo més aviat les extemporánies ordes donades pér l'Inspector General de Duanes en la séva récent visita a la d'aquesta ciutat, relatives a que's despatxin en la Duana gran nombre de marcaderies que s'havien despatxat sémpre en els molls, per representar una gran economía y comoditat pera'l comers sens perjudicí de l'acció fiscal y pera l'Hisenda pública.

—De retorn de l'extranger, han tornat a encarregarse de ses respéctivés consultés éls doctors Francesc de A. y Joan Santiñá.

Diumenge nit, en el Centre d'U. F. N. R. del districte II, se celebrá una funció teatral que's vegé molt concorreguda per distingit públic, abundant les senyoretes que hi eren en gran número.

Se representá'l conegut quadre dramátic del genial dramáturg Ignasi Iglesies, titulát «Lladres» y l'hermosa sarsuela en un acte «El somni de l'Ignoscencia».

Ambdúes obres foren molt ben interpretades, especialment la segona, pels aficionats del Centre, y les senyoretés Dolors Jordá y Carme Camps.

La festa acabá amb un lluït ball de Societat.

No cal dir que la concorrencia sortí molt satisfeta, y que la festa fou un éxit, com els que ja'ns té acostumats aquesta entitat.

Dr. Serrañach *Vies urinaries* 12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40
Consulta económica, de 7 a 9. Jovellanos, n.º 9.

Informació de Catalunya

Reus

A L'AJUNTAMENT. — En la sessió darrerament celebrada per la corporació municipal s'hi presentá un dictamen demanant la aprovació de les condicions per les quals l'Ajuntament contracta amb un grupu de banquers de Barcelona un emprèstit pera la construcció del mercat públic.

El quefe de la minoría federal nacionalista, don Evarist Fábregas s'oposá a l'aprovació del dictamen entenent que ademés d'esser aquest emprèstit onerós pera'ls interessos de l'Ajuntament, s'ha comés una gran injusticia. En ell se destinen cent mil pessetes pera pagar el deute al Foment dé Obres y Construccions amb motiu dels empedrats, en qual empresa ja es sabut el gran negoci que s'hi va fer, y en cambi hi ha un sens fi de petits industrials d'aquesta ciutat, els comptes dels quals desde fa anys se troben pendents y no s'ha pensat en saldarlos. No obstant el dictamen s'aprová amb el vot en contra del senyor Fábregas.

En la mateixa sessió passá la comissió corresponent una proposició del regidor federal nacionalista senyor Barrufet demanant se fassi'l plánol del subsol de Reus en tots els detalls necessaris.

També demana'l mateix regidor se fassi el plánol dels eixamplis d'aquesta ciutat per esser de gran utilitat el coneixe'ls.

ELS SOCIALISTES. — se realisará una excursió a Riudecols organitzada per la Joventut Socialista d'aquesta ciutat. Desde allí anirán a Villanova d'Escornalbou, ont hi celebrarán un míting.

LES SOCIETATS OBRERES. — La Junta administrativa del Centre de Societats Obreres d'aquesta ciutat ha quedat constituida en la següent forma: President, Francisco Siré; vice, Francisco Cugat; secretari, A. Martí Bages; vice, Joan Saludes; compt'ador, Francisco Pamies; tresorer, Mateu Sangenís: vocals, Josep Ollé, Bonaventura Font, Joan Clotet, Melcior Jornpere, Ferrán Vallés, Josep Sardá y Anton Masip.

BENEFICENCIA. — En el Centre de Lectura y a iniciativa d'algunes persones de sentiments filantrópics ha quedat oberta l'admissió de donatius pera facilitar aliments als pobres desvalguts que cerquen els auxilis de la ciencia médica al Dispenseri médic-públic del Centre, qual iniciativa se deu al regidor federal nacionalista. En Pere Cavallé, en un bellíssim article publicat a «Foment» y que ha merescut llonses de tots els reusencs qué se preocupen del bé comú a l'ensemps que de l'ampar y la protecció qué's deu als pobres indigents, desheredats de la fortuna, sense treball ni medi de subsistencia.

Tarragona

BUSCANT AIGUA. — L'Ajuntament de aquesta ciutat ha convocat a concurs amb objecte d'adjudicar les obres d'obertura d'un pou en el riu Francolí.

El punt escullit está proper al Pont del Diable, ont ja, per orde de la Junta d'Obres del port, s'hi havíen practicat algunes excavacions, que donaren per resultat la troballa d'un caudal de més de 1.000 plomes d'aigua.

Sabadell

MONUMENT A SALLARES. — La comissió executiva d'aquest monument s'ha dirigit a l'Ajuntament demanantli que li senyali lloc pera emplassarlo indicant per diverses raons que exposa'l de la plassa Major.

Olot

ESPERANTO. — Durant la festa major celebrada aquests darrers díes a Olot, sigué molt visitada una bonica y interessant exposició de les postals que'l grop esperantista «Olota Stelo», té rebudes de l'extranger desdé sa fundació. En un espaiós pany de paret dos grans cortinatges formaven un doser grandiós, dintre del qual hi havía molt ben arreglades més de 500 postals, que per la gran diversitat de segells que portaven d'avals, podía ben deduirse que procedíen de molt distints y llunyants països. Allí poguerem contemplar vistes de les ciutats més importants. Allí s'hi veien païsatges, monuments de personatges célebres, edificis superbs, fotografies de museus dels més importants d'Europa, una llarga serie de grops esperantistes y fotografies dels més caracterisats prohoms de l'esperantisme internacional, etc., etc., sigüent totes elles tant interessants que cridaren la atenció del públic. Dintre d'una vitrina també s'hi veia una infinitat de postals que no capigueren an el lloc de l'Exposició, ont no s'hi pogueren posar sinó les escullides.

Damunt del doser que donava hostatge a tantes postals, hi havía'l retrat de l'autor y mestre de l'Esperanto Doctor Zamenhof adornat amb banderes, y arbustes pels costats, no faltanthi tampoc una ben visible estrella com a símbol de l'Esperanto.

També foren molt de l'agrado del públic, unes quantes «migracotaj kartoj» colocades artísticament dintre d'un marc. En tot s'hi reflexava molt bon gust per lo que mereixen una felicitació tots els que directa o indirectament han cooperat en l'arreglo de la mentada exposició.

—Entre'ls socis del mentat grop esperantista s'hi nota una animació creixent, haventse comensat ja a treballar activament ámb motiu del V congrés regional de «Cataluna Esperantisto Federacio», que'l proper any té que celebrarse a Olot, amb qual objecte y pera sa millor organització, s'han constituit ja diverses comissions anomenades artístic-musical, de propaganda, de festes, d'hospedatges, etc., etc., subjetades baix la direcció d'un comité especial.

—També es digna de constar aquí la vetllada que tingué lloc en l'hostatge social del grop de referencia, en obsequi als «samideanoj» dé fora, el día 10 del corrent a les nou del vespre.

El «Sidejo» es vejé bastant concorregut, amb asistencia de bon nombre d'esperantistes de Manlleu, Bañolas, Girona, Barcelona, etc., etcétera.

El president don Josep M.ª de Garganta obrí la sessió tinguent frases de gratitut, pera tots els esperantistes, y d'agraiment pera'ls que han concorregut a l'acte, animantlos a tots pera continuar difundint l'idioma internacional Esperanto, perqué representa un bell ideal de pau y germanor.

Recitaren poesíes y llegiren treballs literaris el senyor Roquer, delegat internacional, el senyor Prat secretari del grop, el senyor Fortet de la junta directiva, y el senyor Garganta, fentse també mereixedores de molts elogis les hermoses senyoretes donya Pilar y donya Concha Llagostera de Manlleu, que llegiren amb molta finesa treballs literaris traduits a l'esperanto admirablement per elles mateixes.

Després d'això va entaularse una animádá conversació familiar intervinguenthi tots els concurrents, sobre la marxa imperant de l'esperantisme. També va parlarse dels congresos celebrats darrerament, y dels éxits que en ells ha aconseguit l'esperanto, se feren alguns comentaris sobre'l futur congrés que té que celebrarse dintre poc a Sant Feliu de Guixols notantse gran animació pera assistirhi.

N cal dir que tots els qui concorregueren a dit acte, ne sortiren del tot complascuts, anantsen molt ben impressionats de l'esperantisme olotí.

FILLS DE F. MAS SARDA

RAMBLA DEL CENTRE, 30. - BARCELONA

Negociém els cupons dels Deutes 4 per 100 Interior y 4 per 100 Amortisable venciment primer octubre próxim.

Informació telegràfica

Madrid, 16, de 10 matí a 9 nit

Els conflictes obrers

El conflicte de la Duro-Felguera

Oviedo.—En la Felguera se celebrá l'assamblea de delegats obrers de la provincia en vista de que'l senyor Urquijo no ha manifestat categoricament quan s'obrirá la fábrica.

Se presentá una proposició pera anar al paro general, y fou combatuda pels socialistes, refusantse també altra en la que's proposava declarar el «boicot» als productes de l'empresa.

Se va pendre l'acord de que una comissió de vaguistes estudii la proposició del company Vigil y nomenarne una altra que visiti al senyor Canalejas pera informarlo sobre'l conflicte y demanarli que'l resolgui.

Pera'l cas que fracassi aquesta gestió eludirán els obrers tota responsabilitat en lo que pugui passar.

A la comissió s'hi ajuntarán, pera anar a Madrid, els companys Vigil y Teodomiro Menéndez.

L'esperit dels vaguistes continúa essent animat y confien en que les gestions tindrán un bon éxit.

Els ferroviaris

Ahir celebraren una llarga y detinguda conferencia en el ministeri de Foment el director d'Obres públiques, l'enginyer quefe del negociat de ferrocarrils, senyor Morales, y el director de la Companyía de M. S. y A., senyor Maristany.

En la conferencia s'ocuparen de l'estudi de les bases presentades péls obrers ferroviaris, y de la solució que ha de donárseles.

Com consequencia d'aquesta conferencia, avui han tornat a reunirse dits individus en el ministeri, continuant a les onze del matí la conferencia.

Han fet un nou exámen de dites bases.

El senyor Maristany ha manifestat les que podrien ser acceptades per l'empresa qué représenta.

De totes elles donará compte detallat él ministre de Foment en l'entrevista qué aquésta tarde tindrá amb la comissió de ferroviaris de la Xarxa Catalana.

El senyor Maristany ha fet notar que aquestes concessions les sotmetrá a l'aprovació del próxim Consell d'administració que ha de celebrarse én el més d'octubré, únic que pot otorgarles amb carácter definitiu.

De Villanueva de las Minas

Sevilla.—Els obrers de Villanueva de las Minas han tornat a declararse en vaga per no haver sigut admesos varis obrers despedits.

S'han declarat també en vaga 400 minaires de la Companyía anglesa d'Aznalcollar, per disgustos amb els capatassos.

Els vaguistes demanen se despedeixi a varis encarregats, dubtantse que hi accedeixi la Companyía.

L'orde es complert, peró en previsió dé coaccions s'ha reconcentrar la guarda civil.

De Soria

Soria.—Els obrers ferroviaris de la línia de Villalba a Soria s'han reunit y han acordat visitar al governador civil y al quefe de la línia, en solicitut de que, en plas breu, siguin contestades les bases presentades, car de lo contrari, se declararán en vaga.

Els tramviaris valencians

Valencia.—A la Casa del Poble s'han reunit aquesta matinada els obrers tramviaires, acordant ingressar en el Tribunal industrial y recordar a la Companyía els oferiments que'ls té fets respecte al servéi.

Se proposen els obrers establir la mutualitat.

Vaga de paletes

Cáceres, 16.—S'han declarat en vaga els paletes de totes les obres, qué ascéndéixen en total a uns 200. Demanen aument de jornal.

Les Mancomunitats

La Mancomunitat a Andalusia

Telegrafien a un periódic lo següent:

Sevilla.—Entre'ls representants parlamentaris de les vuit provincies andaluses s'ha obert una informació pera que exposin el seu parer sobre'l projecte de Mancomunitats.

Probablement se celebrará a Sevilla una Assamblea de dits representants pera qué discuteixin el projecte y les sevés véntátgés o inconvenients en relació amb la defensa dels interesos regionals.

Els periódics acullen favorablement l'idea y exhorten a tots pera que li prestin ajuda.

Els republicans se declaren enemics dél projecte, en la forma que l'ha presentat ál Govern, ja que entenen que afavoréix á déterminada regió, y se mostren partidaris de una més amplia y absoluta autonomía municipal que permeti als ajuntaments desenrotllarse amb independencia del poder céntral.

L'exministre senyor Rodríguez de la Borbolla, que tant s'ha significat per la seva actitut resolta contra'l projecte, ha manifestat que sembla ha arribat l'instant de que les provincies andaluses se preocupin del problema y imitin l'exemple de la regió catalana, perqué si bé no deu atreure als andaluços lo que no es sinó una manifestació de l'egoisme, se deuen secundar lés énsényánces de la realitat que fan conseguir les nobles y llegítimes aspiracions.

Judja el senyor Rodríguez de la Borbolla el problema de les Mancomunitats de gran trascendencia pera Espanya. El nou organisme—afegeix—necessita náixer rodéjat de totés les garanties d'acert que sols se conseguirá mitjantsant la reflexió y l'estudi.

Acaba l'exministre lliberal les seves déclaracions exhortant a tots els diputats y senadors anadlusos pera que estudíen el problema detingudament.

L'actitut den Moret

Els amics del senyor Moret confirmen que l'actitut en que aquéll se troba, especialment en l'assumpte de les Mancomunitats, es la que reflexa de modo tan ingeniós el notablé periodista que firma sos treballs amb el pseudónim de Taft.

També a Soria

Soria.—La Societat Económica Numantina ha aprovat la ponencia del senyor González Degregori sobre les Mancomunitats.

Se demana que abans deu establirse un regisme general económic que sigui équitatiu.

Lo que diu «El Liberal»

«El Liberal», referintse a que'ls représéntants en Corts de les vuit provincies andaluses han obert una informació sobre'l projecte de Mancomunitats, amb l'objecte d'implantarlo a Andalusía si hi ha base pera ferho y celebrar una Assamblea a Sevilla, diu:

L'exministre senyor Rodríguez de la Borbolla, que s'havía significat en la seva actitut contraria al projecte, creu arribat l'instant de que les provincies andaluses s'interéssin a fons en el problema y imitin, deixant de banda tot móvil egoista, peró procurant conseguir llegítimes aspiracions, l'exemple dé lés provincies catalanes.

Per aquí deuríen comensar tots.

Atendre al bé propi, sobre ésser més noble, es més práctic que suscitar obstacles al bé agé.

Existeix ademés una raó incontrastable pera'ls que veuen en la Mancomunitat un sistema amb el qual poden originarse a l'Estat danys o perills.

Hi hauría, acás, perills si en una regió sola de la península s'acometés aital reforma. Implantantla simultániament en varies, no n'hi ha cap.

L'obertura dels tribunals

Amb la solemnitat de costum s'ha celebrat avui l'acte d'obertura del Tribunals, baix la presidencia del ministre de Gracia y Justicia.

Hi eren tots els magistrats que's troben a Madrid y nombrosos lletrats.

Després de llegirse la memoria del fiscal del Tribunal Suprém, el ministre de Gracia y Justicia ha llegit el discurs d'obertura.

El senyor Arias de Miranda fa ressaltar sa modestia y dedica frases a la memoriá del jutge assassinat a Cullera.

Saluda a l'Assamblea en nom del Govern.

Fa observacions sobre l'alta missió de la administració de justicia y anuncia la reforma de la Llei Orgánica.

Una de les sub-comissions de la Comissió de reforma de Códics ha proposat la nécessitat de crear un cos de sales o eléments del Tribunal Suprem que constitueixi un nou y últim organisme ont puguin veures y fallarse les reclamacions o recursos que s'entaulin contra'l propi Tribunal o les seves Sales.

La Comissió esmentada estudía l'implantació de l'instancia única en els judicis civils, amb les variacions que això imposa en els recursos de casació, l'institució de les audiencies provincials pera la mateixa jurisdicció, la simplificació de tots els trájits, amb l'abaratament de la justicia, assimilantlos á lo establert en la jurisdicció contenciós administrativa.

Insinuavá abans—diu—que entre les reformes que prepara la meritíssima comissió que en elles s'ocupa y que'l Govern crec jo que fará seves, al menys en la part essencial, figura la creació d'un consell judicial, que com cos consultiu del ministre entengui en tot o relatiu al nomenament, trasllat, reingrés, jubilació y destitució de magistrats, jutges y fiscals, el procediment dels quals constituirá pera aquests una nova garantiá de que l'arbitri ministerial no podrá mai exercirse lliurement y estará sotmés a noves restriccions de les que ja avui l'obliguen, afirmant més y més l'independencia cada día més ansiada y més necessaria del poder judicial.

Anuncia la reforma del Códic Penal. Alguns dels seus articles son incongruents amb el texte constitucional y amb els preceptes de la llei del descans dominical, ademés de la llei d'abril de 1909 sobre vagues. Hi ha que subsanar algunes deficiencies del Códic que han sigut ateses amb lleis especials, com la relativa a la defraudáció industriál y intelectual, les dictades contra'ls crims del bandolerisme y el terrorisme y altres que han modificat articles del Códic.

També anuncia la reforma de les lleis de procediment. En la d'enjuiciament criminal, pera'l millor funcionament del jurat, s'introduirán petites variacions.

Inauguració d'una lápida

Termenada la cerimonia de l'obertura dels Tribunals se celebrá l'acte de descobrir la lápida commemorativa dedicada al jutge y auxiliars de Sueca, victimes dels succesos de Cullera.

La lápida, molt artística per cert, s'ha colocat en el vestíbul de l'edifici del Tribunal Suprem, ont s'han fet obres d'embelliment.

El ministre de Gracia y Justicia y el president del Suprém dedicaren frases a enaltir la memoria de dits funcionaris y agrairen a la magistratura que hagin contribuit á costejar la lápida.

Aquesta es de marbre y bronso daurat, amb els atributs de la Justicia, y diu:

«A la memoria del juez de Sueca don Jacobo López de Rueda, que murió trágica y gloriosamente en Cullera el día 18 de Septiembre de 1911 asesinado por las turbas cuando en cumplimiento de su deber se constituyó en dicha población para ejercer la acción que las leyes le encomendaban y restablecer el orden perturbado, sin otro auxilio que su actividad. Loor eterno a tan insigne mártir para ejemplo de cuantos desempeñan las funciones de la Justicia, y lloor también para los auxiliares que le acompañaban Fernando Tomás García y Antonio Dolz, que fueron victimas con él de tan execrable atentado.»

Arribada den Canalejas

Madrid, 16.—Aquest matí ha arribat a Madrid, procedent d'Otero, el quefe dél Govérn.

El tren en que venía ha arribat amb una hora de retrás.

El senyor Canalejas s'ha traslladat immediatament al ministeri de la Governació, aont ha conferenciat amb el senyor Barroso y per teléfon amb el senyor García Prieto.

Després ha estat el senyor Canalejas al Palau complimentant a la reina Cristina y d'allí ha marxat a la residencia dels infants Ferrán y María Teresa, pera felicitarlos pel natalici de l'infanta Pilar.

El president ha esmorzat a Governació amb el senyor Barroso.

En Villanueva y en Moret

El senyor Villanueva després de sortir del Palau, ont hi ha estat pera firmar en l'álbum dels infants Ferrán y Teresa, ha marxat al domicili del senyor Moret pera saludarlo.

Glories provincianes

Alacant.—S'ha verificat la professó cívica pera commemorar el 58 aniversari de la mort de don Tirso González de Quijada heróic governador d'aquesta ciutat.

En la comitiva hi figuraven representants de les societats obreres, nombrós públic y l'Ajuntament en corporació.

En el panteó ont se guarden les cendrés del senyor Quejada se dipositaren varies corones.

Del Congrés antituberculós

El Congrés Antituberculós ha celebrat la sessió de clausura, essent aprovades diverses conclusions de gran trascendencia higiénica social, entre elles les del doctor Férrán y Mas Alemany de Barcelona.—Quiroga.

En Vandervelde a Madrid

Els socialistes espanyols han visitat an en Vandervelde, diputat belga, pera que présideixi el Congrés socialista que s'ha d'inaugurar el prop vinent dia 25.

El «leader» belga del partit acceptá la invitació.

Abans d'aquesta visitará Córdoba, Sevilla, Granada y Terol.

Parla en Canalejas

Al sortir del palau dels infants, digué'l senyor Canalejas als periodistes que no tenía noticia de que ocuparse ni res de particular y que la política no s'animará fins a últims de mes.

El día 8 d'octubre — afegí — s'obriran les Corts y aleshores ja veurem.

Manifestá que la seva filla seguía molt malalta y que mentres no millorés anirá tots els dies a Otero y vindrá a Madrid quan sigui precís.

Aprofitaré qualsevol reacció de la malaltía pera traslladarla a Mádrid.

Afirmá també que demá arribaran a Madrid el príncep de Baviera, l'infanta donya Pau y la princesa Pilar.

El senyor Canalejas rebé més tart als periodistes en el ministeri de la Govérnació y ens repetí lo que havía dit abans al sortir del palau dels infants.

Afegí que'l senyor Barroso li havía entregat el projecte de llei sobre réforma dél régim local, ja acabat, y que se l'emporta a Otero pera estudiarlo aquesta nit.

Demá, quan torni, parlará amb el ministre de la Governació sobre l'assumpte.

M'he enterat — ha dit també'l senyor Canalejas — de que'ls alumnes de l'Escola d'Enginyers Industrials han celebrat una reunió aquest matí y han acordat acceptar l'árbitratge del comte de Romanones, peró continuant en la seva actitut de no entrar a les classes.

El Govern está completament identificat amb l'opinió que exposaren en Consell els ministres d'instrucció pública y Foment en aquest assumpte.

Ni intervindrá el Govern pera res en él conflicte ni pendrá cap acord mentres els alumnes continúin sense entrar a les classes y fora de la legalitat.

El ministre de Foment ha estudiat detingudament, com ell sab ferho, l'assumpte desde la creació de la carrera, y está preparat pera abordar la qüestió en el proper Consell de ministres.

Si els alumnes entran a les classes exáminarem una fórmula pera arreglarho tot satisfactoriament.

Respecte a unes declaracions que «El Liberal» de Bilbao, firmades pel senyor Echevarrieta, m'atribueix sobre l'assumpte dels nacionalistes, dec dir que'l qui ha informat al senyor Echevarrieta li ha dit falsetats sabentho.

A Jerez de los Caballeros hi ha tranquilitat. Els vaguistes segueixen en la mateixa actitut de dies anteriors y els treballs de la fábrica internacional continúen.

Els ferroviaris catalans.-Entrevista amb Villanueva.-Reserva.-Parla el ministre.-Impressió.

A les quatre de la tarde rebé'l ministre dé Foment a la comissió de ferroviaris catalans. La reunió durá fins a les sis y mitja.

Al sortir del paspaig del ministre, els comisionats els hi preguntarem sobre'l resultat de l'entrevista y ens contestaren qué no podíen dir rés y que'l senyor Villanueva ens ne daría compte. Afegiren que no entrégaríén ara nota oficiosa sobre la conferencia y que anaven a conferenciar per teléfon amb Barcelona.

Els ferroviaris se mostraven molt reservats.

Asistiren a la reunió el director general d'Obres públiques senyor Zorita y l'enginyer de la divisió de ferrocarrils del ministeri de Foment senyor Morales.

Durant la reunió arribá al ministeri de Foment el ministre de la Guerra qui parlá amb el senyor Villanueva per espai d'un quart d'hora.

Ens rebé el ministre de Foment y ens preguntá quines impresions ens havíen comunicat els ferroviaris al sortir del seu despaig.

Li contestarem: Ens han dit que rés podíen comunicantse y que'l ministre ho faría.

Digué aleshores el senyor Villanueva: Ja veuen vostés, soc mediador en aquest assumpte. Haig d'obrar amb prudencia y no cometre tonteríes.

Tant a la conferencia que tingué amb els directors de les companyíes com a la que vaig celebrar amb els ferroviaris hi assistiren funcionaris de Foment. Tot ho hem discutit.

Repetí el senyor Villanueva les déclaracions que feu aquest mitg día respecte dé la reunió del consell d'administració de la companyía de Madrid a Saragossa y Alacánt, y digué:

Insistí en que no hi ha motiu pera una vaga. Ademés, tots aquests trámits que venen fentse fa temps son símptoma de que entrém ja en el período executiu. Ara marcarém el camí pera resoldre l'assumpte.

Per això dono l'importancia que's mereixen a aquestes conferencies.

Preguntat respecte de sí tornaría a conferenciar digué: Pue tenir o no tenir més conferencies, puig depen de la marxa dé l'assumpte.

Li preguntárem si formulá contraposicions a les presentades pels ferroviaris, digué qué no's tractava d'això.

Respecte de les peticions particulars déls ferroviaris de la xarxa catalana, digué que en general cap se rebutja y que algunés sé discutirán. Afegí que les peticions que afecten a totes les companyíes s'estudiarán degudament.

Li diguerem si creia que no s'aniría ara a la vaga y contestá: Deu ho fassi! A continuació, digué:

Me sembla que'ls he dit bastant; no'm demanin més. Avui y tots els dies he dedicat cinc hores y mitja an aquesta qüestió y ja veuen vostés que m'afanyo en treballar tot lo que puc en l'assumpte.

—Se creu que'ls comissionats catalans al conferenciar per teléfon amb el comité de Barcelona donaren compte de l'entrevista qué havien celebrat amb el ministre de Fomént y de les observacions que aquest ha fet a les peticions que formulen els ferroviaris.

Informació de l'extranger

Fransa al Marroc

Lo que diu la prempsa

«Le Journal» publica un despatx de Casablanca dient que'ls rescatáts de Marrakesc eren esperats el día 14 a Mechra-Bén-Abbou.

Afegeix que'l coronel Gueydon y els ferits en el combat del día 6 arribarán el mateix día al punt esmentat.

«Le Matín» publica una informació de Casablanca en la que's fa constar que en Muley Yussef, reconegut com Soldá desde fa un mes y mitg, encara no ha sigut proclamat a la zona espanyola de Alcázar y Larache. Es evident—afegeix—que'ls cónsuls espanyols procedeixen així per ordes precises del Govern espanyol.

També diu que'l general Lyautey manté bones relacions amb el senyor Ariño, cónsul d'Espanya a Casablanca, qui no fá doble joc.

«Le Petit Parisien» diu que'l general Lyautey enviará el seu informe al Govern francés quan hagi rebut concestació del coronel Mangin a certes indicacions que li va fer.

Afegeix aquest diari que Espanya encara no ha donat satisfaccions a Fransa sobre l'actitut dels cónsuls espanyols al Marroc.

Difereix de día en día la seva contestació que haurá d'esser favorable, peró amb aquests successius aplassaments, el Gabinet de Madrid s'arrisca a pagar més car l'incidént.

El corresponsal de «Le Matín», a Casablanca, refereix dos incidents, amb l'objecte demostrar que les autoritats espanyoles de Larache y Alcazar, fan impossible la vida als protegits francesos. En canvi—diu—els francesos varen conseguir la llibertat d'un capitá espanyol que havía sigut presoner pels indígenes en territori de la zona francesa.

També comuniquen de Casablanca á «Le Matín» que no hi ha motiu pera alarmarse davant dels cassos de glánola registrats en aquella població, perqué son casos isolats, sense carácters de gravetat epidémica.

Convoy atacat

La Residencia General telegrafía desde Rabat, que'l destacament del coronel Savig, que donava escolta a un convoi, va arribar el día 13 a Sidi-Ben-Olíohen, després d'haver refusat un atac d'un centenar de genéts y regular número d'infants, al passar per Bonkricha.

Probablement se referíen an aquest fet els rumors que havíen corregut darrerament de haverse entaulat un combat.

Lo que diu el Soldà

Interviewat pel corresponsal de «Le Journal» a Fez, ha declarat el Soldá Muley Yusset que'ls francesos poden tenir tota la confianza en l'exércit xerifiá. La insubordinació del 17 d'abril es un incident deplorable que no's repetirá.

Al preguntarli la seva opinió respecte del Roghí y altres dissidents, ha afirmat que's conseguirá reduirlos després d'alguns combats. Pero això té confiansa plena en l'exércit francés, al qui dedica grans elogis.

La rebelió més seria es la de El Hibba; peró una victoria indiscutible li restará tot prestigi.

El viatje de l'Hafid

Marsella.—L'ex-soldá Muley Hafid ha marxat aquest matí, a les deu, a bordo del «Mongolia», cap a Gibraltar.

Al despedirse ha remerciat a les autoritats les atencions de que ha sigut objecte y ha expressat la seva satisfacció per haver pogut coneixer la Fransa, afegint que torna al Marroc encantat del viatge.

Muley Yussef, satisfet

«L'Echo de París», publica un despatx de Fez, amb data 13, dient que'l general Gourand ha visitat al Soldá Muley Yussef el qual li ha expressat la seva més viva satisfacció per la solució dels aconteixements de Marrakesc.

Més terratremols a Turquía

Constantinobla.—La nit del 14 se deixá sentir un altre fort terratremol. Sembla que l'epicentre era'l mateix que l'anterior. Sé gons les primeres noves l'illa de Tenédos, ha sofert molt y hi han numeroses cases enfonzades. La població, plena de pánic, acampa a la serena. Han resultat dos ferits.

A Rodosto hi ha ocorregut una forta sotregada acompanyada de grans sorolls subterranis.

A Miriofit, una sotregada violenta com la anterior, ha causat danys considerables. A Ganos, totes les fleques ríes s'han enfonzat.

Congrés socialista alemany

Chemnitz.—El Congrés anyal del partit socialista alemany s'obre avui a Schoenau, árrabal immediat a Chemnitz. Es la segona vegada que dit partit celebra la seva assámblea en el «reino rojo», com anomenen élls a Sajonia.

El Congrés no deixará d'esser accidentat, a causa de diverses qüestions internes, com la del primer de maig, actitut del partit en el Reichstag y en les próximes eléccions del Landstag prussiá, totes les quals han de discutirse.

Per altra part, hi ha que tractar d'una qüestió capital, com es la de reorganització del comité interior del partit, que promet donar lloc a escaramuses preliminars entre remisionistes, radicals y ultra-radicals, y a debats que poden pesar molt sobre'l pervindre del socialisme alemany.

El Congrés, en el qual prenen part aprop de 500 delegats, s'obrí ahir tarde procedintse desseguida a l'elecció de la taula y de la comisió encarregada d'examinar la validesa dels manaments, així com la ficsació de l'orde del día. Han arribat ja molts delegats, entre'ls quals figuren Bebel, Rosé, de Luxemburg, y Brantig, d'Estocolmo. S'ha notat l'ausencia del ponent y diputat Vollmar. S'ha efectuat un gran míting popular a Chemnitz, amb assistencia de més de 20 mil persones.

La guerra itali-turca

Nova posició

Roma.—El general Reisoli comunica desdé la Cirenaica que ahir, de bon matí, va ocupar una important posició que, li assegura la dominació de tota la regió de Kasrellebeni, y per lo tant la ruta de Ldiaziz.

La posició ha sigut fortificada immediatament.

Les pérdues dels italians son 3 morts y 10 ferits.

Académic

Río Janeiro. — El ministre de Negocis Extrangers, Lauro Muller, ha sigut elegit membre de l'Academia Brassilenya, en la vagant den Río Branco.

L'eterna revolta americana

Río Janeiro. — Alguns diaris publiquen despatxos d'Asunción aculint el rumor de que ha esclatat un nou moviment revolucionari a l'interior del Paraguay.

Buenos Aires. — «La Nación» diu que no s'ha rebut confirmació á la suposada revolució del Paraguay, considerantho improbable.

L'enterro de Mutsuhitu

Kioto.—El tren que conduía les mortals despulles den Mutsuhitu va arribar ahir vespre a l'imperial sitl de Momoyana, a cinc milles al Sud de Kioto.

A l'estació esperaven gran número de funcionaris, pars, representants y notabilitats.

El féretre fou conduit desde'l tren mortuori fins al santuari fúnebre provisional en el palanquí imperial, portat per equips de 50 joves camperols que s'anaven rellevant.

A l'arribar al palanquí amb el féretre al santuari provisional, el princep Kanine, en representació de l'emperador, va llegir uná alocució endressada al difunt sobirá.

En igual sentit se llegiren alocucions pels representants de l'emperatriu viuda, déls princeps imperials, etc.

Al cumplir cent dies de la mort del Mikado se comensará la construcció del mausoleu imperial que reemplasará al santuari provisional en que ha quedat dipositat el cadavre den Mutsuhitu.

El cadavre de l'emperador va sortir del Camp de Mars a les dúes de la matinada.

A l'arribar a Yokohama fou saludat amb salves d'artillería.

El féretre, colocat en un palanquí, fou portat per 10 camperols, amb bonet de capellá, fins al peu de la tomba.

Al descendir el féretre a la cripta varen ésser ayiats 80 coloms y les campanes del temple varen tocar 108 vegades.

L'anarquía a Méxic

Washington.—El general Wood ha ordenat l'establiment de dipósits militars pera l'aprovisionament a El Paso, aont se tem la revolta dels mexicans que a causa de la revolució no han pogut ocuparse en les feines de la cullita.

L'acord hispà-lusità

El ministre de Negocis Extrangers ha declarat, respecte de l'acord hispá-lusitá, que ha triomfat l'acord sense necessitat d'intervenció y apoi de forces extranyes. El qui assistía a nostres reclamacions era tant evident, que'm vaig convéncer de que Espanya els satisfaría.

A Portugal no consentirém que's conspiri contra la monarquía d'Espanya, pois amb el qual mantenim cordials relacions y comuns interessos. Mai se conspirá a Portugal contra Espanya.

ESPECTACLES

CIRCO BARCELONÉS Gran Cinematògraf 20 pelícoles, 20 totes d'estrena y de gran sensació entre elles

La Ambiciosa 1.100 m.

Bodas de oro 500

Sessions de 4 a 7 tarde y de 9 a 12 nit
Platea 25 cénts. — General 10 cénts.

TEATRE CATALÁ ROMEA

Companyía cómic dramàtica dirigida per M. de Larra y E. Gimenez. Primera actriu R. Abadía. Inauguració dissabte 21 de Setembre, a dos quarts de deu nit. Primer: «Solico en el mundo» Segón: estrena de la comedia en dos actes de M. Linares Rivas titulada

FLOR DE LOS PAZOS

gran éxit en el teatre Lara de Madrid. Tercer: Estrena del quadro dramátic en una escena de Moore, original d'Oscar Winde (el autor de «Salomé»

UNA TRAGEDIA FLORENTINA

Se despatxa a comptaduría.

Queda obert en la Comptaduría d'aquest Teatre l'abono a dimars de MODA, a dijous tarde y diumenge tarde ò nit. Per mes detalls, demanintse llistes de la Companyía y preus de abono.

TEATRE TIVOLI.—Avui dimars, nit a dos quarts de deu, Butaca, 2 ptes. Entrada o'52. L'únic cartell de Barcelona Primer: Exit creixent (2 actes)

LA GENERALA

veritable joia musical del Mtre. Vives. Grans ovacions tots els dies a C. Baillo y P. Montoro. Segón: Exit colossal

Las mujeres de D. Juan

l'espectacle millor presentat. Dijous tarde, gran funció de Moda. En ensaig, l'éxit mès gran del teatre modern alemany. L'opereta en tres actes «La alegre Polonia»,

Teatre Novetats

«Gran companyía de Varietès»

Avui Dimars tarde de dos quarts de cinc a les vuit sessions contínues de Cine y grans atraccions prenenthi part el colossal

R. Bertin

Entrada preferencia, o'50. General, o'25.

Nit a dos quarts de deu. Gran Campionat de «Lluita Greco Romana». Patrocinada per la Tribuna» de Barcelona».

4 Interessants Lluites, 4

Premi de consolació

Rossi (Italiá) contra Maurer (Alemany)
Raoul de Bayonne " Ardevol (Català)

Pera la final

Interessantísimes

Ivanhoff (Rus) contra Vervet (francés)

Fins resultat definitiu

De Riaz (Suis) " Roeber (americá)

Arbitre Mr. Wilson

Exit ruidós del creador y inimitable

R. Bertin

Lujosa presentació extens repertori, decorat exprofès, Creixen els aplausos, simpatíes y les ovacions contínues als inconparables «Les 5 Mongador» y éxit complet de la Troupe de Varietés. Fixisin be en l'anunci de demá. Desde el próxim Dijous dia 19 el Campionat de «Lluita Greco Romana» seguirà disputantse al Teatre Cómic d'aquesta Capital.

Teatre Novetats

Gran companyía de vaudeville y varietés de primer orde. Cinc úniques funcions en les que hi pendrán part les celebritats mondials

Max Linder

Mlle. Napierkowska

Mlle. Celia Galley

«Mlle. Jane Lise» «Sta. Angelina Villar»

Debut divendres 20 Setembre. Preus y detalls per cartells. Se despatxa a comptaduría.

Teatre Soriano

Avui dimars 2 Sessions, 2. Tarde a les 4, Nit a dos quarts de deu. Grandiós debut dels excèntrics còmics «Les No[illegible]». Succés colossal del célebre «Balder» Els 7 Chinos 7 ja queden pocs dies pera veurer als Chinos. Pelícoles cantades. Dissabte colossal Debut. Breument Inauguració de la temporada d'«Hivern». Gran companyía de sarsuela

Pepe Bergés

TEATRE COMIC.—Desde el próxim dijous día 19, seguirá disputantse en aquest teatre el «Gran Campionat de Lluita Greco-Romana», Patrocinat per la Tribuna de Barcelona, Prenenthi part la gran Troupe de Varietés de la que formen part el gran imitador «R Bertin» y els colossals «Les 5 Mongador». Detalls per cartells

Saturno Parc

Ruidós éxit del fenòmen musical nena de 8 anys.

Condesa Olga

Demá dimecres debut del ventriloc

MARTIN

Entrada de passeig, 10 cénts.

Turó Park

De 10 matí a 7 tarde. Noves Atraccions. Máquina voladora. Concert per la Banda de Cassadors de Barcelona.

Entrada 25 cèntims.

LA RABASSADA

HOTEL-RESTAURANT

está obert tota la nit. Gabinets particulars Cuina de primera. Servei a la carta y coberts desde cinc pessetes fins les deu de la nit. Telèfon número 7.643.

Concerts

en el Saló Menjador del Restaurant de 1 a 3 tarde y de set a nou nit, pel sextet que dirigeix el celebrat violinista D. Joan Sala.

Atraccions Americanes

Scenic, Railway, Water Chute, Bowing, Alloys, Cake-Walk, Casa Encantada, Palau de cristall, Palau de la rialla. Passeigs, etz.

Tramvia directe desde la Plassa de Catalunya a La Rabassada.

FRONTÓ COMTAL

Dos Grans partits per avui 17, a un quart de cinc. Primer partit.

ROJOS: Gocuaga, Carreras.
BLAUS: Ureola, Otegui.
Entrada 1'50 pts.

Nit a un quart d'onze. Gran partit extraordinari

ROJOS: Petit Pasiego, Arnedillo.
BLAUS: Cecilio, Lizarraga.
Preus de dies festius.

Cinematógrafs

Gran saló cine Doré

Avui Dimars hermosíssim programa de pelícoles y

4 Colossals Atraccions 4

THE FELITOS acróbates exentrics sens rival. TRIO ORTEGA hermoses ballarines. El colossal duet únics en son genre

Los Florentias

El nou número d'acróbates equilibristes TRIO LEONA ovacionats diariament. Demá debuta la canzonetista

Stella Margarita

DIORAMA Avui dimars tres estrenes.

Un drama en la soledad

«El cobarde», «El esquilador elegante» «Rejas de fuego» y altres.

Concerts

ALCÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7

Totes les nits a les deu. Altre exitàs La Revue de Verano

PAY-PAY Amalia, 37, amb gran fatxada en el carrer de Sant Pau. El local més gran y ben presentat de la localitat aont acudeix la joventut alegre y selecta d'aquesta capital. Tots els dies nit ejecuta una nutrida Banda composta per deu profesors de primera.

Nota: Próxima apertura d'una nova entrada pel carrer de Sant Pau.

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - GINJOL, 3

Nit: Gran exit de tota la Troupe.

Gran Edén Concert

Concert y restaurant en l'hermosa terrassa jardí a l'aire lliure.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent y vegetariá.

Botlletí comercial

16 Setembre de 1912

Moviment de Borses

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'30	.....
— xec	.....	.....	26'75
París, xec	5'55	.....	5'75
Madrid y plasses banca, a 8 d v.	.....	0'30	.....

Efectes públics

	Oper.	Diner	Paper
Deute Int. em. 1908 serie A...	87'40	.....	.....
— — — — B...	86'20	.....	.....
— — — — C...	86'15	.....	.....
— — — — D...	85'75	.....	.....
— — — — E...	85'40	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — — G. H.	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amortisable serie A...	101'65	.....	.....
— — — — B...	101'50	.....	.....
— — — — C...	101'50	.....	.....
— — — — D...	101'45	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
— — — serie A...	.....	.....	.....
— — — — B...	.....	.....	.....
— — — — C...	.....	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
Títuls Deute Mun. 1903-4-5...	.....	.....	.....
— — — 1906 A B C	96'87	96'75	97'00
— — — 1907	.....	96'75	97'00
— — — 1910	.....	96'00	96'50
— — Maig 1899. Ensxe.	.....	.....	.....
— — Abril 1907. Ensxe.	.....	.....	.....
— — Reforma 1908	90'00	95'85	96'15
— — Mun. de Sarrià	.....	100'00	100'50
Emprèstit Diputació Prov.	.....	102'75	103'25
Port de Melilla y Xa arines	.....	107'50	108'00

Obligacions

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior. Barcelona	82'50	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar.	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia.	96'50	96'25	96'75
— esp. Alm. Val. Tar.	95'50	95'35	95'50
— Osca a Fr.ª, alt. lín.	.....	94'75	95'00
Mines Sant Joan Abadeses	.....	82'50	83'00
Tarragona a Barc. y Fransa	.....	57'65	57'85
Madrid, Sarag. Alic., serie A.	.....	106'25	106'50
— — — B.	103'50	103'50	103'75
— — — C.	96'25	96'00	96'25
— — — D.	96'50	96'35	96'65
Madrid a Barcelona, directes	.....	.....	.....
— — Reus a Roda.	.....	56'25	55'75
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	62'25	62'75
— — adherides	78'50	78'35	78'65
Med. Zam. Or. Vigo, em. 1880.	.....	50'00	50'50
— — — 1883.	.....	50'00	50'50
— — serie G y H.	.....	78'50	79'00
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cácer. Port., serie 1.ª.	.....	102'25	102'50
— — — 2.ª.	.....	.....	.....
— — — 3.ª.	.....	96'00	96 50
— tots els cent. impars.	.....	.....	.....
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	.....	.....
Cariñena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	93'75	94'25
Companyia General Tramvies.	97'00	96'50	97'00
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	95'00	96'50
— Barc. Elec.	.....	102'00	102'50
— —	.....	94'00	94'50
Companyia Transatlàntica	.....	94'75	95'25
Canal d Urgell	79'75	79'50	80'00
Soc. Gen. Aigües Barc.	.....	.....	.....
— — —	.....	94'00	94'50
Comp. Gen. Tab. de Filipines.	.....	101'50	102'00
General Sucrera d'Espanya	.....	.....	.....
Comp. Asfalts Asland	.....	.....	.....
— — preferents	.....	94'00	94'25
Port de Barcelona, emp. 1905.	108'00	.....	.....
— — — 1908.	.....	.....	.....
— — Circul. 1909.	.....	.....	.....
— — — 1910.	107'25	.....	.....
— — — 1911.	.....	.....	.....
— — — 1912.	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	102'75	103'25
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre	.....	93'50	94'00
Foment Obres y Construc.	.....	99'00	99'25
Comp. Cotxes y Automòbils	.....	100'75	101'25
Siemens Schuckert, Ind. Elec.	.....	99'25	99'75
Societat Valenciana Elec	.....	101'50	102'00
Navegació y Industria	.....	92'75	93'25
Societat Carbons de Berga	.....	98'25	98'75

Accions

		QUEDA	
	Oper.	Diner	Paper
Banc de Barcelona	67'00	.....	.....
Banc Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Catalana General de Crèdit	.....	.....	.....
Societat de Crèdit Mercantil	.....	.....	.....
Comp. Reial Canalisació Ebre.	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ, *Rambla del Mitg, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior. fi de mes	85'55	85'55
Alacants, ídem	99'45	99'30
Nords, ídem	103'63	103'60
Orenses. ídem	.....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	.....
Cotons N/D.	.....	.....
Catalanes	.....	.....

Borsí de la tarde

Interior, fi de mes pròxim.	.....	85'52
Alacants, ídem	.....	99'10
Nords, ídem	.....	103'30
Orenses, ídem	.....	.....
Colonials ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	.....
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons N/D.	.....	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Alfons	5'40 p. 100
Isabels	8'40 —
Unses	5'70 —
Or de quatre durus	5'40 —
Or de un y dos durus	4'40 —
Dollars	8'40 —
Lliures esterlines	26'55 ptes.
Francs	5'60 p. 100
Marcs	129'00 —

Borsa de Madrid

Interior comptat	85'55
— fi de mes	85'55
— — pròxim	.....
Amortisable 5 per 100	101'40
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	447'00
Accions Tabacalera	289'00
Riu de la Plata	.....
Sucrera preferents	.....
— ordinaries	.....
— obligacions	82'00
Francs.	105'65
Lliures	.....

INFORMACIÓ DE A. BOADA

Borsa de París

4 per 100 Exterior espanyol	94'00
4 per 100 Interior	80'60
3 per 100 Renda francesa	92'52
5 per 100 » russa 1906	106'80
4 1/2 per 100 » » 1909	101'25
4 per 100 » turca	92'10
4 per 100 » Brasil	87'05
4 per 100 » Servia	87'40
Acc. f. c. M. Z. y Alacant	470'00
» » Nord d'Espanya	480'00
» » Andalús	307'00
» » Nacional mexicà	155'00
» Riu Tinto ordinaries	2094'00
» De Beers	572'00
» Rand-mines	181'00
» Gold fields	107'00
» Banc Espanyol Riu Plata	447'00
» » » Cuba	481'00

Borsa de Londres

Venezuela Dip. 3 per 100	59'12
Colombia 3 per 100	50'12
Rus 5 per 100 1906	106'37
Japó 5 per 100 1907	102'50
» 4 per 100 1910	84'87
Uruguai 3 1/2 per 100	74'00
Consolidat anglès 2 1/2 per 100	74'37
Exterior	91'75
Nicaragües	88'50
Costa Rica	84'25
San Salvador	97'00
Brasil	83'50

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA

LIVERPOOL, 16 *de setembre*

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	3.ª	Tanca
Disponible	6'80	....	6'72	....	....
Agost-Setembre	6'51	N.	6'44	N.	6'43
Setembre-Octubre	6'39	....	....	....	6'31
Octubre-Novembre	6'35	6'28	6'29	6'29	6'28
Novembre-Desembre	6'31	....	....	....	6'23
Desembre-Janer	6'31	6'24	....	N.	6'23
Janer-Febrer	6'32	6'25	6'25	6'26	6'24
Febrer-Mars	6'33	....	....	....	6'25
Mars-Abril	6'34	6'27	....	6'28	6'26
Abril-Maig	6'36	....	....	....	6'28
Maig-Juny	6'37	....	....	....	6'29
Juny-Juliol	6'37	....	....	....	6'29
Juliol-Agost	6'38	....	....	....	6'28

ALEXANDRIA, 14 *de setembre*

	Ant.-Obre	Avui-Obre	Tanca
Novembre	9'28	N,	9'24
Janer	9'24	9'18	9'19

NOVA-YORK, 16 *de setembre*

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	Tanca
Disponible	11'90	....	....	11'75
Setembre	11'38	....	....	11'12
Octubre	11'46	11'24	11'30	11'21
Novembre	11'59	....	....	11'34
Desembre	11'67	11'57	11'57	11'44
Janer	11'67	11'51	11'51	11'38
Mars	11'78	11'65	11'67	11'53
Maig	11'85	....	....	11'60
Juliol	11'88	....	....	11'63

NOVA-ORLEANS, 14 *setembre*

	Anterior	Avui	
Disponible	11 7/16	....	11 3/8
Setembre	11'42	....	11'24
Octubre	11'57	11'49	11'32
Novembre	11'65	....	11'12
Desembre	11'67	11'60	11'44
Janer	11'72	11'64	11'48
Mars	11'88	11'82	11'65
Maig	11'98	....	11'77

Arribades als ports dels Estats-Units 29,000 bales en un dia, contra 53,000 de l'any anterior.

Preus corrents de cotons en rama, donats per la junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia —	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas.	196 a 198	190 a 192	186 a 188
Altres ports	... a ...	188 a 190	184 a 186
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas.	000 a 000	000 a 000	000 a 000
Altres ports	000 a 000	000 a 000	000 a 000

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. REGÁS.

Dia 16 de setembre

Els 100 kilos, fòra consums

Andalús, nou	de 121'75 a 130'00	pessetes
Tortosa	de 148'90 a 165'20	—
Borges	de 000'00 a 000'00	—
Baix Aragó	de 160'85 a 173'90	—

Mercat en tendencia a l'alsa.

Estació del Bogatell: Existencia .... 19 vagons
— — Arribades .... 10 —

OLIS REFINATS

Encaixes de 6 bidons de 4 litres

Regia, extraverge	8'50	pessetes	cada un
— superfi.	7'50	—	—
La Trompeta	6'50	—	—

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 61.*

HAVRE, 16 *setembre*

Cafè (good average)	Obre	Tanca
Setembre	84'75	84'75
Desembre	85'50	85'50
Mars	85'25	85'00
Maig	85'00	84'75
Juliol	85'00	85'00

Compradors.

NOVA-YORK, 16 *setembre*

Cafè (Tipo núm. 7)	Obre	Tanca
Setembre	.....	.....
Desembre	.....	.....
Mars	.....	.....
Maig	.....	.....

PARÍS, 16 *setembre*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Setembre	36'50	36'50
4 Octubre	31'37	31'37
4 Janer	32'12	32'00

Calma.

HAMBURG, 16 *setembre*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Setembre	12'50	12'50
Octubre-Desembre	10'07	10'07
Janer-Mars	10'17	10'10
Maig	10'30	10'30

Calma.

LONDRES, 16 *setembre*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Octubre-Dessembre	9/11	9/11 1/4
Mayo	10/2	= 10/2 1/4

Calma.

LLANA

HAVRE, 16 *setembre*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Mars	171 1/2	171 1/2

Sostingut.

PEBRE

HAVRE, 16 *setembre*

Tellicherry	Obre	Tanca
Setembre	64'25	.....
Desembre	65'00	.....
Mars	66'00	.....
Maig	66'50	.....

Calma.

METALLS

LONDRES, 16 *setembre*

Coure	..	..	.
Estany	..	..	.
Plom	..	..	.
Plata	..	..	.

HAMBURG, 16 *setembre*

COURE	Obre	Tanca
Septembre	157 1/4	.....
Octubre	160 1/4	.....

Fluix.

BLAT

París	
4 de setembre	26'60

Sostingut.

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOADA Y TRAVESSA, *plassa Antic Born, 14.*

Dia 16 setembre

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o moll de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 ázoe	33'50
Sulfat ferro cristallisat	9'50
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 tonelades	....
— — pols — 10 —	....
— amònic 20/21 ázoe	41'50
Clorur potassa 80/85 equivalent a 50/53 per 100 potassa pura	25'50
Sulfat potassa 90/95 equivalent a 48/52 per 100 potassa pura	30'50
Superfosfat cals mineral 13/15 per 100 àcid fosfòric soluble	7'35
Superfosfa cals mineral 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble	8'40
Superfosfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	9'00
Superfosfa tcal òssos 14/16 per 100	11'00
Escories Thomas 15/18 per 100 àcid fosfòric soluble	8'50
Kainita 12/13 per 100 potassa pura	8'50
Sulfat coure 98/100 puresa	72'00
Sofre en sacs de 40 kilos; el sac	8'35
— — — 20 — —	4'30
— flor en sacs de 50 kilos; el sac	12'00

VINS

Informació de la casa Arnó, Maristany y C.ª

L'atenció del nostre comers está avui fixada sobre les impressions que's reben de la cullita. Els pobles del baix Penadés, quines veremes se poden donar per acabades, están contents de les classes obtingudes que enguany prometen esser bones, si'l mal temps no ve precisament els dies de cullita a desmillorar aquest aspecte. De preus se parla sobre uns sis rals grau y carrega, a raig de cup, y fins sembla que a n'aquest límit se han fet algunes operacions.

En el camp de Tarragona les veremes están forsa avensades, donant en general un rendiment inferior al previst, peró en cambi els graus son quasi extraordinaris, haventse graduat mostos de 16º y 17º. S'han fet ofertes pels blancs a rahó de 6 y mitg rals grau y carrega, peró la propietat se manté retinguda pretenent a set rals.

La darrera setmana ha plogut amb abundancia per la provincia de Valencia, haventse per aquesta causa interromput els quefers de veremes per alguns díes. Les classes fins ara han sigut bones, esperantse que si'l temps d'aquí endavant fos apropiat, no s'haurán perjudicat y en cambi en lo que falta cullir n'haurá sortit beneficiat el rendiment.

Per Fransa'ls inquieta bastant el temps variable que sufreixen y que no'ls deixa fer les veremes en bones condicions; fins ara han obtingut vins de molt baixa graduació havenhi alguns que solament han donat 6º y bastants entre 8º y 9º. Els mercats están quelcom fluixos cotisantse en alguns d'ells vins nous entre 21º y 24 francs hectólitre segons classe.

Barcelona, 14—9—912.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2

COLEGI PENINSULAR

Fundat en 1866. Nova de San Francisco, 2. Primera y segona ensenyansa. Especial de pàrvuls y Comers, Idiomes, Dibuix, Solfeig y Piano, Gimnasia, etc. S'admeten alumnes pensionistes, mitg pensionistes y externs. Conferencies especials pera primera ensenyansa y Batxillerat.

Director: don Antoni Raja

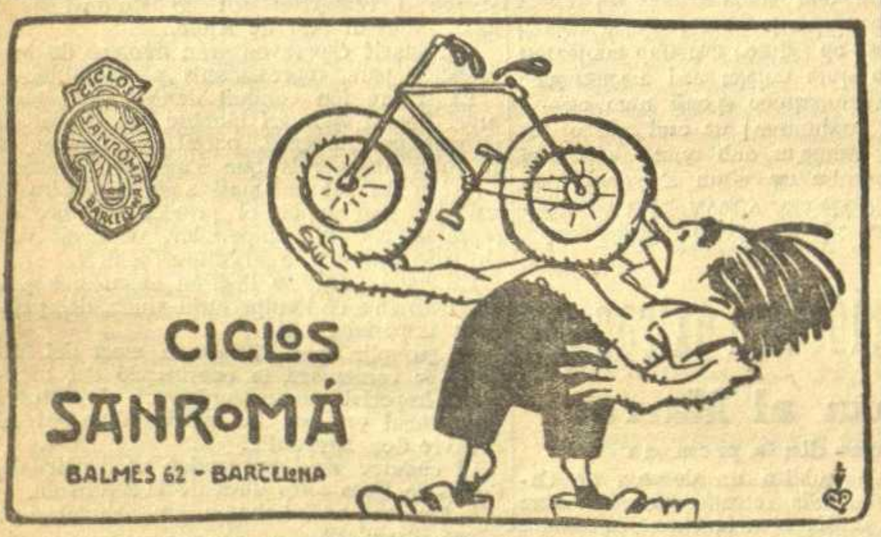

FORA PÈL MOIXÍ

Els POLVOS COSMETICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del còs, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pèl moixí (vello) a la cara y brassos, pera que així puguin destruirlo. UN POT, 2'50 ptes. — S'envia certificat per correu si per endavant se reben 3'50 ptes. en LLIURANSA de Giro Mutu o segells de correu.

Farmacia Borrell
CONTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52 - BARCELONA

David Ferrer & Companyia - (S. en C.)

CALOR Moderns radiadors de vapor per gas.
FRED... Màquines frigorífiques y pera fer glas
FOC..... Bombes y material pera bombers.
AIGUA Instalacions pera aixecarne.

Carrer de Corts, núm. 586 - Barcelona.

Esqueles mortuories: se n'admeten fins a les tres de la matinada

Academia de Práctiques Comercials

Salmerón, 11, 1.er

Classes práctiques de Reforma de Lletra, Gramática, Ortografia, Aritmética, Cálculs Mercantils, Correspondencia, Teneduría de Llibres, Mecanografía.
HORES: de 5 a dos quarts d'onze.—Classes pera senyoretes en local independent.

URALITA ROVIRALTA

PERA TEULADES

ECONÓMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN

Demàninse mostres, Çatàleg y Pressupostos

ROVIRALTA & C.º, ENGINYERS

Plassa Antoni López, número 15, principal.—Telèfon, número 1,664
Direcció telegràfica y telefònica: "URALITA" - Barcelona

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 3 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 70, entressol, primer

Els nens pugen forts y resistents a totas les malalties si prenen l'aixarop de

Fosfat de cals gelatinós CASADESÚS del Dr. GUIXART, 2'50 ptes.
Arc del Teatre, 21.—BARCELONA

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, proprietaris, industrials y comerciants desde'l 1|2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre genres, pianos, carruatges y tota garantía que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

SE COMPRA mobles, pianos, caixes de capdals y objectes. Passatge Pont de la Parra, 6 (Reforma).

A Reus Se ven o arrenda una pessa de terra d'uns cinc jornals, un xalet, a deu minuts dè la població, plantada de vinya, avellaners, garrofers, olivers y arbres fruiters. Rahó en aquesta Administració.

Els **vòmits, coragre, ardors, inapetencies, pesadesa, bilis y dolors de l'estòmac, cintura y esquena, etcètera,** desapareixen al següent dia de usar el

ESTOMAGO ARTIFICIAL

De venda a totes les farmacies y Droguerìes

Desapareixen en tres dies les ***dispepsies, gastralgies y catarros gástrics,*** com ho certifiquen milers de curats. Refuseu com a falsificades les caixes que no portin la firma dels únics concessionaris per Espanya, J. Uriach y C.ª-Barcelona